

باسمه تعالی

سند توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان زنجان

گزارش موضوعی بخش ۵ از مرحله دوم شرح خدمات مشاوران

سند استراتژی توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در استان برای دوران برنامه پنجم توسعه (۱۳۹۰-۱۳۹۴)

(اداره کل راه و ترابری استان زنجان)

ویرایش سوم

محرری: جهاد انشاگاهی واحد استان زنجان

مدیر اجرایی: مهدی عباسی

مدیر علمی: علی نصیری اقدم

همکاران: پیترا عظیمی، یاسر و ش

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
پیشگفتار	۱
۱- نقش قانونی (مأموریت‌ها و وظایف) اداره کل راه و ترابری استان زنجان در توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصاد	۳
۲- مستندات تنظیم برنامه توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری اداره کل راه و ترابری استان (اسناد بالا دست)	۵
۱-۲- چشم‌انداز ۲۰ ساله	۵
۲-۲- استراتژی مدون دستگاه در افق چشم‌انداز	۵
۳-۲- برنامه چهارم توسعه	۶
۴-۲- سیاست‌های اجرایی ابلاغی مقام رهبری	۷
۵-۲- قانون برنامه پنجم توسعه	۸
۶-۲- سند ملی استان	۱۰
۷-۲- سند آمایش استان	۱۰
۳- ارزیابی تحول رشد اقتصادی، بهره‌وری نیروی کار، اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه	۱۰
۱-۳- ارزیابی تحول رشد اقتصادی و بهره‌وری نیروی کار در فعالیتهای تحت پوشش دستگاه (اعم از فعالیتهای تحت تصدی و نظارت) و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق	۱۱
۱-۱-۳- ارزیابی تحول رشد اقتصادی	۱۱
۲-۱-۳- ارزیابی تحول بهره‌وری	۱۴
۲-۲-۳- ارزیابی تحول اشتغال و سرمایه‌گذاری در فعالیتهای تحت تصدی دستگاه و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق	۱۵
۱-۲-۳- ارزیابی تحول اشتغال	۱۵
۲-۲-۳- ارزیابی تحول سرمایه‌گذاری	۱۵
۳-۳- ارزیابی تحول اشتغال و سرمایه‌گذاری در فعالیتهای بخش خصوصی و تعاونی تحت نظارت دستگاه و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق	۱۶
۴- ارزیابی سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه	۱۷
۱-۴- اقدامات محوری اداره کل راه و ترابری استان زنجان تا پایان برنامه سوم توسعه:	۱۷
۲-۴- اقدامات میان مدت اداره کل راه و ترابری استان برای حل مهمترین مسائل توسعه در دوره برنامه چهارم توسعه	۱۸

- ۵- تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای اشتغال در بخش‌های تحت تصدی و نظارت دستگاه به منظور تعیین مزیت‌های نسبی و رقابتی بخش‌های تولیدکننده کالاها و خدمات قابل مبادله در بازار..... ۲۲
- ۵-۱- نقاط قوت..... ۲۲
- ۵-۲- نقاط ضعف..... ۲۲
- ۵-۳- فرصت‌ها..... ۲۴
- ۵-۴- تهدیدها..... ۲۵
- ۶- تعیین اهداف کمی دستگاه در دوران برنامه پنجم..... ۲۵
- ۷- راهبردهای اساسی اشتغال دستگاه در دوران برنامه پنجم..... ۲۸
- ۸- سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای پیشبرد اهداف توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم..... ۳۰
- ۸-۱- اصلاح و توسعه شبکه راه‌های درون استان..... ۳۰
- ۸-۲- توسعه شبکه ریلی در درون استان..... ۳۰
- ۸-۳- فعال‌سازی فرودگاه استان..... ۳۱
- ۹- برنامه دستگاه برای سازماندهی و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش عمومی، خصوصی و تعاونی..... ۳۱
- ۱۰- برآورد سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای تحقق اهداف کمی دستگاه به تفکیک بخش‌های عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم برای فعالیت‌های تحت پوشش دستگاه..... ۳۳
- ۱۰-۱- برآورد سرمایه‌گذاری در دوره برنامه پنجم توسعه..... ۳۳
- ۱۰-۲- سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه پنجم استان به تفکیک بخش‌ها..... ۳۵
- ۱۱- تأمین منابع مالی برای سرمایه‌گذاری‌های بخش عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم..... ۳۶
- ۱۲- تعهدات دستگاه برای تسهیل ایجاد اشتغال و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های خصوصی و تعاونی (با توجه به وظیفه هر دستگاه)..... ۳۶
- ۱۲-۱- خصوصی‌سازی..... ۳۶
- ۱۲-۲- سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیربنایی..... ۳۷
- ۱۲-۳- سرمایه‌گذاری مکمل..... ۳۸
- ۱۲-۴- وضع استاندارد برای محصولات..... ۳۹
- ۱۲-۵- ساده‌سازی مقررات و تشریفات اداری..... ۴۰

فهرست جداول

صفحه

موضوع

جدول ۱. مواد مرتبط با موضوع حمل و نقل در برنامه چهارم توسعه.....	۶
جدول ۲. مواد قانونی مرتبط با حمل و نقل در برنامه پنجم توسعه.....	۸
جدول ۳. ارزش افزوده استان زنجان در بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹.....	۱۱
جدول ۴. سهم ارزش افزوده حمل و نقل از ارزش افزوده استان.....	۱۱
جدول ۵. رشد ارزش افزوده حمل و نقل استان.....	۱۲
جدول ۶. بهره‌وری بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹.....	۱۴
جدول ۷. اشتغال بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹.....	۱۵
جدول ۸. تحولات سرمایه‌گذاری در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹.....	۱۵
جدول ۹. تحولات سرمایه‌گذاری در فعالیتهای بخش خصوصی و تعاونی.....	۱۶
جدول ۱۰. عملکرد سال ۸۸.....	۲۰
جدول ۱۱. وضعیت خرابی رویه راه‌های شریانی حوزه استحفاظی اداره کل راه و ترابری استان زنجان ۱۳۸۸.....	۲۱
جدول ۱۲. خلاصه اهم عملکرد اداره ایمنی و حریم راه‌ها در ۱۲ ماهه ۱۳۸۹.....	۲۱
جدول ۱۳. توزیع نیروی انسانی اداره کل راه و ترابری بر حسب تحصیلات در سال ۱۳۸۸.....	۲۳
جدول ۱۴. اهداف توسعه‌ای بخش حمل و نقل.....	۲۵
جدول ۱۵. پروژه‌های استانی در دست اجرا بر حسب فعالیت.....	۳۱
جدول ۱۶. سهم پروژه‌های استانی اداره کل راه و ترابری.....	۳۲
جدول ۱۷. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری بر حسب فعالیتهای عمده اقتصادی در دوران برنامه پنجم توسعه به قیمت ثابت سال ۱۳۸۶.....	۳۵
جدول ۱۸. سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه پنجم استان به تفکیک بخش‌ها به قیمت ثابت سال ۱۳۸۶.....	۳۵
جدول ۱۹. پیش‌بینی اقدامات مربوط به خصوصی‌سازی.....	۳۶
جدول ۲۰. پیش‌بینی اقدامات مربوط به سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیربنایی.....	۳۷
جدول ۲۱. پیش‌بینی اقدامات مربوط به سرمایه‌گذاری مکمل.....	۳۸
جدول ۲۲. پیش‌بینی اقدامات مربوط به وضع استاندارد برای محصولات.....	۳۹
جدول ۲۳. پیش‌بینی اقدامات مربوط به ساده‌سازی مقررات و تشریفات اداری.....	۴۰

فهرست نمودارها

موضوع	صفحه
نمودار ۱. مقایسه رشد ارزش افزوده بخش حمل و نقل استان زنجان و کشور.....	۱۲
نمودار ۲. تحولات بهره‌وری حمل و نقل در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹.....	۱۴
نمودار ۳. تحولات سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹.....	۱۶

پیشگفتار^۱

لازمه یک زندگی سالم، دسترسی به فرصت‌های شغلی مناسب و امرار معاش از محل درآمدهای آن است و لازمه در دسترس بودن فرصت‌های شغلی مناسب سرمایه‌گذاری است. لذا هر جامعه‌ای برای دستیابی به رشد و توسعه پایدار و رقم زدن حداقلی از رفاه برای شهروندان خود باید به الزامات و پیش زمینه‌های سرمایه‌گذاری و اشتغالزایی امعان نظر داشته باشد و مقدمات آن را مهیا نماید.

سند توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان زنجان با هدف ایجاد فضای مساعد سرمایه‌گذاری و رفع موانع کسب و کار و در نتیجه ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار تهیه شده است. در این سند ضمن پرداختن به عملکرد گذشته استان در بازار کار و شناسایی مزیت‌های نسبی استان، نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهای سرمایه‌گذاری در استان شناسایی شده و بر مبنای آن برنامه‌های توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری استان تدوین شده است. در بخشی از این سند عملیاتی به نقش و جایگاه دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی در توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری پرداخته شده و در راستای ترسیم آن نقش و جایگاه تهیه اسناد توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری دستگاهی تهیه شده است.

این نکته به غایت درست است که وظیفه دستگاه‌های دولتی خلق فرصت‌های شغلی مستقیم نیست و نمی‌توان انتظار داشت که این دستگاه‌ها از طریق سرمایه‌گذاری و بر عهده گرفتن تصدی‌های جدید برای افراد بیکار استان شغل ایجاد کنند. لکن تهیه و تنظیم اسناد توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری دستگاهی از این حیث حایز اهمیت است که هر دستگاه در ارتباط با وظایف قانونی و فعالیت‌های تحت نظارت و تصدی خود محورهایی را شناسایی می‌کند که بر هزینه سرمایه‌گذاری اثرگذار است و دستگاه می‌تواند با برنامه‌ریزی از دامنه آن هزینه‌ها بکاهد و بر رقابت‌پذیری فعالیت‌های اقتصادی بیفزاید.

در همین راستا «اداره کل راه و ترابری استان زنجان» وظایف متعددی در حیطه‌های گوناگون بر عهده دارد که مهمترین سرفصل‌های آنها عبارتست از؛

- نگهداری راه‌های ارتباطی حوزه استحفاظی استان که براساس موافقت‌نامه‌ها به وزارت راه و ترابری تحویل و در محدوده استان قرار گرفته است.
- احداث و توسعه راه‌های فرعی و روستائی طبق استانداردهای وزارت راه براساس موافقت‌نامه‌های مبادله شده در استان.

^۱ در این سند به دلیل فقدان آمار و اطلاعات مورد نیاز و یا عدم موضوعیت تعدادی از بندهای شرح خدمات با ساختار سازمانی اداره کل تربیت بدنی استان زنجان، بررسی برخی زیربخش‌های شرح خدمات از دستور کار خارج شده است.

- بهسازی و انجام روکش‌های آسفالتی و تجدید ساختمان و تعویض برخی از راه‌های اصلی و فرعی با هماهنگی و تأیید واحدهای ستادی وزارت راه و ترابری.
- بهره‌برداری و نگهداری ماشین‌آلات راهسازی و راهداری متعلق به وزارت راه و ترابری.
- مطالعه و تهیه طرح و اجرای راه‌های فرعی و روستائی استان به صورت امانی و پیمانی.
- انجام امور مربوط به ایمن‌سازی جاده‌های تحت سرپرستی به منظور برقراری عبور و مرور مطمئن و سائت نقلیه به صورت مداوم.
- همکاری با پلیس راه در اجرای وظایف مربوط.
- تهیه طرح و اجرای ساختمان تعمیرگاه‌ها- راهدارخانه‌ها- پناهگاه‌های پلیس راه، باسکول‌های توزین با همکاری واحدهای ستادی وزارتخانه.
- حفظ حریم قانونی راه‌ها و خلع ید متجاوزین با همکاری پلیس راه با مقامات قضایی براساس مقررات مربوطه.
- صدور پروانه عبور برای وسائت نقلیه غیرتفکیکی طبق موازین قانونی.
- بررسی مسائل و روش‌های موجود حمل و نقل در استان و همکاری به منظور بهبود و رفع مشکلات و هماهنگی با سایر مؤسسات ذیربط مانند راه آهن- بنادر و کشتیرانی و گمرکات و غیره در این زمینه.
- پیش‌بینی و تهیه و تنظیم بودجه هر سال و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یک‌ساله و چندساله در زمینه وظایف مربوط با همکاری واحدهای ستادی مربوط و در چارچوب سیاست‌ها و خط‌مشی وزارتخانه و انجام هماهنگی‌های لازم با سایر برنامه‌های اقتصادی و سیاسی استان در این زمینه.

و...

به منظور انجام وظایف برشمرده، این اداره برخی برنامه‌ها و اقدامات اجرایی در پیش رو قرار داده است که می‌تواند نقش مهمی در بهبود محیط کسب و کار، کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و توسعه فرصت‌های شغلی ایفا نماید.

با این رویکرد، سند حاضر در ۱۲ بند به شرح زیر تنظیم شده است:

- ✓ بند نخست، بررسی نقش قانونی دستگاه در توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصاد
- ✓ بند دوم، مطالعه مستندات تنظیم برنامه توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری دستگاه (اسناد بالا دست)
- ✓ بند سوم، ارزیابی تحول رشد اقتصادی، بهره‌وری نیروی کار، اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم
- ✓ بند چهارم، ارزیابی سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در طی برنامه‌های سوم و چهارم

- ✓ بند پنجم، تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای اشتغال در بخش‌های تحت تصدی و نظارت دستگاه به منظور تعیین مزیت‌های نسبی و رقابتی بخش‌های تولیدکننده کالاها و خدمات قابل مبادله در بازار
- ✓ بند ششم، تعیین اهداف کمی دستگاه در دوران برنامه پنجم توسعه
- ✓ بند هفتم، راهبردهای اساسی اشتغال دستگاه در دوران برنامه پنجم
- ✓ بند هشتم، سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای پیشبرد اهداف توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم توسعه
- ✓ بند نهم، برنامه دستگاه برای سازماندهی و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش عمومی، خصوصی و تعاونی
- ✓ بند دهم، برآورد سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای تحقق اهداف کمی دستگاه به تفکیک بخش‌های عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم توسعه
- ✓ بند یازدهم، تأمین مالی برای سرمایه‌گذاری‌های بخش عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم توسعه
- ✓ و در نهایت بند دوازدهم، ارزیابی تعهدات دستگاه برای تسهیل ایجاد اشتغال و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های خصوصی و تعاونی

۱- نقش قانونی (مأموریت‌ها و وظایف) اداره کل راه و ترابری استان زنجان در توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصاد

اداره کل راه و ترابری استان زنجان به عنوان یکی از دستگاه‌های تابعه وزارت راه و ترابری^۱ مسئولیت برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های درون استانی در ارتباط با امور مرتبط با حمل و نقل و نیز اجرای سیاست‌های کلان دولت و مجموعه ستاد وزارت راه و ترابری در استان زنجان را دارا می‌باشد. شرح وظایف قانونی تعریف شده برای این اداره کل به شرح ذیل می‌باشد:

- نگهداری راه‌های ارتباطی حوزه استحفاظی استان که براساس موافقت‌نامه‌ها به وزارت راه و ترابری تحویل و در محدوده استان قرار گرفته است.

^۱ این سند پیش از ادغام دو «وزارتخانه راه و ترابری» و «مسکن و شهرسازی» تهیه شده است. در حال حاضر این وزارتخانه‌ها تبدیل به وزارت راه و شهرسازی شده اند اما در این سند به طور مجزا به مقوله راه و ترابری پرداخته شده است.

- احداث و توسعه راه‌های فرعی و روستائی طبق استانداردهای وزارت راه براساس موافقتنامه‌های مبادله شده در استان.
- بهسازی و انجام روکش‌های آسفالتی و تجدید ساختمان و تعویض برخی از راه‌های اصلی و فرعی با هماهنگی و تأیید واحدهای ستادی وزارت راه و ترابری.
- بهره‌برداری و نگهداری ماشین‌آلات راهسازی و راهداری متعلق به وزارت راه و ترابری.
- مطالعه و تهیه طرح و اجرای راه‌های فرعی و روستائی استان بصورت امانی و پیمانی.
- انجام امور مربوط به ایمن‌سازی جاده‌های تحت سرپرستی به منظور برقراری عبور و مرور مطمئن وسائط نقلیه به صورت مداوم.
- همکاری با پلیس راه در اجرای وظایف مربوط.
- تهیه طرح و اجرای ساختمان تعمیرگاه‌ها- راهدارخانه‌ها- پناهگاه‌های پلیس راه، باسکول‌های توزین با همکاری واحدهای ستادی وزارتخانه.
- حفظ حریم قانونی راه‌ها و خلع ید متجاوزین با همکاری پلیس راه با مقامات قضایی براساس مقررات مربوطه.
- صدور پروانه عبور برای وسائط نقلیه غیرتفکیکی طبق موازین قانونی.
- بررسی مسائل و روش‌های موجود حمل و نقل در استان و همکاری به منظور بهبود و رفع مشکلات و هماهنگی با سایر مؤسسات ذیربط مانند راه آهن- بنادر و کشتیرانی و گمرکات و غیره در این زمینه.
- پیش‌بینی و تهیه و تنظیم بودجه هر سال و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یک‌ساله و چندساله در زمینه وظایف مربوط با همکاری واحدهای ستادی مربوط و در چارچوب سیاست‌ها و خط‌مشی وزارتخانه و انجام هماهنگی‌های لازم با سایر برنامه‌های اقتصادی و سیاسی استان در این زمینه.
- شرکت در کمیسیون‌های تحویل موقت و قطعی راه‌های ساخته شده مربوط به طرح‌های ملی.
- اجرای مقررات و قوانین مالی جاری و تهیه و تنظیم دفاتر مالی جهت بودجه‌های جاری و عمرانی سالیانه و ارتباط و هماهنگی با اداره کل امور اقتصادی و دارائی استان به منظور واريز اسناد و تسویه حساب‌های مالی.
- پیش‌بینی و تدارک قطعات یدکی و لوازم مصرفی و مصالح و نگهداری آنها در انبارهای با توجه به روش‌های نوین انبارداری.
- ساختمان پل‌ها و ابنیه فنی حفاظتی لازم در راه‌های ارتباطی و بازدید و تعمیر و نگهداری کلیه ابنیه فنی موجود در راه‌ها به طور مستمر.
- بهره‌برداری از سیستم‌های مخابراتی بی‌سیم و نگهداری وسائط و ادوات مربوطه.

- انجام کلیه امور مربوط به تهیه نقشه راه‌های استان و تأسیسات خدماتی و جانبی آنها و انجام هماهنگی‌های لازم در این زمینه با سایر استان‌ها.
- انجام آزمایشات لازم برای ساختمان راه‌های روستائی و عملیات مربوط به نگهداری راه‌ها.

۲- مستندات تنظیم برنامه توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری اداره کل راه و ترابری استان (اسناد بالا دست)

۲-۱- چشم‌انداز ۲۰ ساله

در سند چشم‌انداز بیست ساله کشور مقوله راه و ترابری بطور مجزا و مشخص مورد بررسی قرار نگرفته است اما تصویری که از ایران در افق سند ترسیم شده است نمی‌تواند بدون پیشرفت و توسعه در صنعت حمل و نقل محقق شود. بر اساس چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، مجموعه سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های دولت می‌باید در این راستا صورت پذیرد که جامعه ایرانی در افق پیش‌بینی شده، توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود، برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی، امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت و... باشد.

۲-۲- استراتژی مدون دستگاه در افق چشم‌انداز

در سند برنامه راهبردی توسعه استان زنجان در رابطه با بخش حمل و نقل تصریح شده است که استان زنجان در افق سال ۱۳۹۴ در ارتباط با بخش حمل و نقل استان به استانی پیشرو و الگویی مناسب برای توسعه سایر استان‌ها تبدیل خواهد شد و به گواه شاخص‌های کلیدی توسعه در این بخش، گوی سبقت را بسیاری از استان‌های کشور خواهد ربود. با اتکا بر ارزش‌های اصیل اسلامی، فرهنگی، سخت‌کوشی و تدبیر مسئولان، افزایش سهم استان در شاخص ارزش افزوده بخش حمل و نقل از ۰.۵۹ درصد و ارتقای جایگاه استان از ۲۶ به ۲۴، دورنمای مورد انتظار توسعه بخش در پایان برنامه پنجم خواهد بود.

مطابق با این چشم‌انداز، استراتژی‌های زیر جهت توسعه بخش حمل و نقل استان در نظر گرفته شده است.

- تعریف کارکردهای جدید شهری در محورهای توسعه به منظور ایجاد تعادل در نظام شهری استان شامل محور توریستی زنجان- سلطانیه- قیدار- گرماب تا همدان، محور توسعه کشاورزی و اکوتوریسم در شهرستان طارم و محور توسعه صنایع معدنی در شهرستان ماهنشان/ اصلاح نظام شهری از طریق تقویت و توسعه شهرهای میانی، متوسط- کوچک و روستا- شهرها/ تقویت و تجهیز شبکه‌های ارتباطی درون استانی/

ساماندهی فضاها و مراکز روستایی با تجهیز سلسله مراتبی کانون‌های روستایی مرکزی و دارای قابلیت توسعه/ تجهیز کانون‌های شهری به خدمات تخصصی برتر و ایجاد تعادل در سازمان فضایی منطقه/ متنوع کردن فعالیت‌ها در محیط روستائی

- ایجاد پایانه‌های حمل و نقل مسافر و بار/ تقویت و توسعه شبکه‌های ارتباطی استان با سیاست‌های:
 - ✓ ارتقاء راه‌های فرعی بین منطقه‌ای استان به راه‌های اصلی به منظور برقراری ارتباط مناسب با استان‌های همجوار
 - ✓ تسریع در تکمیل آزادراه زنجان- تبریز
 - ✓ اصلاح و رفع نقاط حادثه‌خیز راه‌های ارتباطی استان
 - ✓ دو خطه کردن خطوط ریلی زنجان- تهران/ ارتقاء عملکرد فرودگاه زنجان با رویکرد بازرگانی

۲-۳- برنامه چهارم توسعه

مواد قانونی که در برنامه چهارم توسعه در آنها به موضوع حمل و نقل پرداخته شده است به شرح زیر (جدول ۱)

می‌باشند:

جدول ۱. مواد مرتبط با موضوع حمل و نقل در برنامه چهارم توسعه

ماده قانونی	منظور	اقدامات لازم
ماده ۲۸	تقویت اقتصاد حمل و نقل، بهره‌برداری مناسب از موقعیت سرزمینی کشور افزایش ایمنی و سهولت حمل و نقل بار و مسافر	دولت موظف است در چارچوب «برنامه توسعه حمل و نقل کشور» که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، اهداف زیر را در برنامه چهارم توسعه محقق کند: الف) راه‌ها حذف کامل نقاط سانحه خیز شناسایی شده در آزادراه‌ها، بزرگراه‌ها و راه‌های اصلی کشور. تکمیل حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) شبکه آزادراه و بزرگراه مرتبط‌کننده مراکز استان‌ها. تکمیل صددرصد (۱۰۰٪) شبکه گذرگاه‌های شمال- جنوب، شرق- غرب و بزرگراه‌های آسیایی در محدوده کشور. تکمیل حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) شبکه راه‌های اصلی مرتبط‌کننده مراکز شهرستان‌ها. تکمیل حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) راه‌های فرعی مرتبط‌کننده مراکز بخش‌ها. تکمیل حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) شبکه راه‌های روستایی مرتبط‌کننده روستاهایی که بیش از یکصد (۱۰۰) خانوار جمعیت دارند. نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای (بار و مسافر) با استفاده از وجوه اداره شده به نحوی که در پایان برنامه، متوسط سن ناوگان حداکثر به ده (۱۰) سال برسد. پوشش کامل آزادراه‌های کشور به سامانه کنترل هوشمند (I.T.S.). فراهم‌سازی زمینه‌های لازم جهت ایجاد مجتمع‌های خدمات رفاهی در جاده‌های کشور از طریق اعطای کمک‌های بلاعوض و واگذاری اراضی منابع طبیعی به صورت رایگان توسط وزارت جهاد کشاورزی. ب) راه آهن اتمام شبکه راه آهن ترانزیت کالا و مسافر شمال- جنوب و شرق- غرب. اتمام شبکه راه آهن آسیایی واقع در محدوده کشور. ایجاد امکان دسترسی بخش غیردولتی به شبکه راه آهن کشور. تجهیز کامل شبکه راه آهن کشور به سیستم علائم و ارتباطات. نوسازی ناوگان راه آهن کشور با استفاده از وجوه اداره شده، به نحوی که در پایان برنامه متوسط سن ناوگان راه آهن مسافری حداکثر به پانزده (۱۵) سال برسد. برقراری ارتباط کلان شهرها و سواحل شمال و جنوب و مراکز مهم گردشگری، با مرکز با قطارهای سرعت بالا با

<p>مشارکت بخش‌های غیردولتی. ج) ناوگان هوایی طبقه‌بندی فرودگاه‌های کشور بر اساس برآورد میزان تقاضای حمل و نقل بار و مسافر در پایان برنامه و تجهیز کامل فرودگاه‌ها متناسب با آن. تکمیل صددرصد (۱۰۰٪) تجهیزات ناوبری هوایی و پوشش راداری کل فضای کشور در حد استاندارد بین‌المللی. نوسازی ناوگان حمل و نقل هوایی با استفاده از وجوه اداره شده به نحوی که در پایان برنامه، متوسط سن ناوگان هوایی حداکثر به پانزده سال (۱۵) برسد. وظایف حفاظتی کلیه فرودگاه‌های کشور صرفاً به عهده نیروی انتظامی می‌باشد. وظایف مربوط برابر آیین نامه‌ای خواهد بود که با پیشنهاد وزارت کشور و وزارت راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. با لحاظ حاکمیت و انحصار دولت بر امور هوانوردی و حمل و نقل هوایی شامل ناوبری نشست و برخاست و پیش‌بینی تهیمات مناسب برای جلوگیری از انحصار در بخش غیردولتی و تضمین استمرار ارائه خدمات، دولت مجاز است سهام شرکت هواپیمای جمهوری اسلامی ایران را به نحوی که حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) آن در مالکیت دولت باقی بماند و سهام شرکت ایران ایرتور را به بخش غیردولتی واگذار نماید. د) بنادر تجهیز و نوسازی بنادر تجاری کشور و اصلاح مدیریت بهره‌برداری آنها، به نحوی که تا پایان برنامه چهارم توسعه، ظرفیت تخلیه و بارگیری بنادر تجاری حداقل به یکصد و ده میلیون (۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰) تن برسد. نوسازی ناوگان حمل و نقل دریایی با استفاده از وجوه اداره شده. ه) استانداردها تدوین و بکارگیری استانداردهای حمل و نقل با استانداردهای جهانی. ایجاد تسهیلات لازم و هماهنگی بین دستگاه‌های ذیربط برای گسترش ترانزیت کالا و مسافر. یکپارچه‌سازی سازمان مدیریت فرودگاه‌ها، بنادر و پایانه‌های مرزی زمینی. نگهداری از زیر بناهای احداث شده حمل و نقل مطابق با نرم‌ها و استانداردهای جهانی.</p>	<p>حفظ و ارتقای سلامت آحاد جامعه و کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی</p>	<p>ماده ۸۵</p>
<p>دولت موظف است، ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، لایحه حفظ و ارتقای سلامت آحاد جامعه و کاهش مخاطرات تهدیدکننده سلامتی را مشتمل بر نکات ذیل تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه کند: کاهش حوادث حمل و نقل، از طریق شناسایی نقاط و محورهای حادثه خیز جاده‌ها و راه‌های مواصلاتی و کاهش نقاط مذکور به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) تا پایان برنامه چهارم. تأکید بر رعایت اصول ایمنی و مقررات راهنمایی و رانندگی. ساماندهی و تکمیل شبکه فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی و بیمارستانی کشور و کاهش مرگ و میر ناشی از حوادث حمل و نقل به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) تا پایان برنامه چهارم. ارتقای طرح ایمنی وسایل نقلیه موتوری و اعمال استانداردهای مهندسی انسانی و ایمنی لازم.</p>	<p>ارتقای امنیت عمومی و انضباط اجتماعی</p>	<p>یکی از بندهای ماده ۱۱۹</p>
<p>دولت موظف است اقدامات زیر را انجام دهد: توسعه خطوط مواصلاتی، راه‌های مرزی و ارتقای مراودات و تبادل اطلاعات با کشورهای منطقه و همسایگان به منظور مهار جرائم، قاچاق کالا و مواد مخدر، تردد غیرمجاز و خرابکاری، در قالب توافقنامه‌های دو جانبه و چند جانبه و ترتیبات امنیت جمعی</p>	<p>ارتقای امنیت عمومی و انضباط اجتماعی</p>	<p>یکی از بندهای ماده ۱۱۹</p>

ماخذ: قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور

۲-۴- سیاست‌های اجرایی ابلاغی مقام رهبری

به دنبال طرح دیدگاه‌های رهبری پیرامون جهاد اقتصادی، محورهای جهادی بخش حمل و نقل شامل پنج برنامه از سوی رئیس‌جمهور و براساس فرمان مقام معظم رهبری به ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت ابلاغ شد که به شرح زیر می‌باشند:

- توانمندسازی و مولد ساختن اقتصاد حمل و نقل کشور
- توسعه نوسازی ناوگان با استفاده از توان بخش خصوصی

- توسعه دولت الکترونیک و دفاتر پیشخوان
 - توسعه نرم افزاری حمل و نقل
 - و تهیه الزامات و مقررات لازم به منظور پیشرفت در بخش حمل و نقل
- در این میان ایشان به اجرای نهضت ریلی نیز بیش از پیش تأکید دارند.

۲-۵- قانون برنامه پنجم توسعه

در جدول ذیل موارد قانونی برنامه پنجم توسعه که در آنها به موضوع حمل و نقل پرداخته است، آمده است:

جدول ۲. مواد قانونی مرتبط با حمل و نقل در برنامه پنجم توسعه

ماده	موضوع
ماده ۱۶۱	الف) دولت مجاز است به: برقراری پرواز و جابه‌جایی کالا و مسافر از طریق شرکتهای داخلی و خارجی متناسب با میزان تقاضای حمل و نقل بین‌المللی از خارج کشور به یک فرودگاه بین‌المللی داخلی کشور و بالعکس ب) دولت مکلف است به: متنوع‌سازی نرخ خدمات حمل و نقل هوایی بار و مسافر تا پایان سال اول برنامه اقدام به آزادسازی کامل نرخ حمل و نقل هوایی، خدمات فرودگاهی و شبکه پروازی، لغو تخفیفات تکلیفی و هرگونه معافیت در زمینه بهره‌برداری از خدمات ناوبری هوایی، فرودگاهی، نشست و برخاست، خدمات پروازی، واگذاری اماکن و سایر موارد مرتبط نسبت به واقعی‌نمودن نرخ آنها، از ابتدای سال سوم برنامه تبصره: ارائه خدمات کمک ناوبری هوایی و نشست و برخاست به صورت انحصاری برعهده شرکت فرودگاه‌ها (دولت) خواهد بود. ج) دولت موظف است به: اصلاح وظایف، اختیارات و مسؤولیت‌های سازمان هواپیمایی کشوری با هدف تقویت و متناسب نمودن وظایف و اختیارات حاکمیتی آن سازمان و همچنین اصلاح اساسنامه شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران تا پایان سال دوم برنامه د) اقدام دولت به: ارتقاء ایمنی هواپیماها، پروازها و فرودگاه‌ها و نیل به استانداردهای بین‌المللی و همچنین پوشش کامل راداری، ناوبری و فرکانسی فضای کشور و فرودگاه‌ها، از طریق تکمیل و یا نوسازی سامانه‌های (سیستم‌های) کمک‌ناوبری و راداری، ایجاد و بهره‌برداری از زیرساخت‌های ناوبری جهانی ماهواره‌ای و سازماندهی مجدد فضای کشور
ماده ۱۶۲	تمدید اجرای قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت سوخت مصوب ۱۳۸۶/۹/۱۸ تا پایان برنامه
ماده ۱۶۳	الف) سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای اجازه دارد نسبت به: وصول عوارض از جابه‌جایی کالا و مسافر در جاده‌های کشور به استثناء جاده‌های روستایی و عشایری براساس تن کیلومتر و نفر کیلومتر با پیشنهاد مجمع عمومی سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و با تصویب شورای اقتصاد ب) تعیین میزان وصول عوارض هر تن- کیلومتر حمل و نقل کالا در داخل کشور از شرکتهای حمل و نقل بین‌المللی که مبادرت به حمل و نقل کالای عبوری و ترانزیت خارجی می‌کنند، با پیشنهاد وزارت راه و ترابری و تصویب شورای اقتصاد ج) وصول صددرصد (۱۰۰٪) خسارات وارده بر ابنیه فنی و تأسیسات، از واردکننده خسارت توسط سازمان مذکور د) پرداخت از محل منابع داخلی شرکتهای وابسته به وزارت راه و ترابری در قالب وجوه اداره شده به منظور کمک به تدارک ناوگان حمل و نقل جاده‌ای بین‌شهری و احداث پایانه‌های مسافری و باری و مجتمع‌های خدمات رفاهی بین راهی توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی با اولویت تعاونی‌های ایثارگران ه) اجازه به شرکتهای ایرانی حمل و نقل جاده‌ای برای: وارد کردن کامیون‌های مورد نیاز خود که استانداردهای روز را دارا بوده و عمری کمتر از سه سال داشته باشند به نام شرکت خود مشروط به وجود خدمات پس از فروش موضوع قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خودرو مصوب ۱۳۸۶/۳/۲۳ و با تأیید و تشخیص سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای دولت مجاز است در این رابطه تخفیفات و تسهیلات گمرکی را اعمال نماید. استفاده از این تخفیفات منوط به خروج یک کامیون فرسوده با عمر بیش از بیست و پنج سال به ازای هر کامیون وارداتی است. آئین‌نامه نحوه اجرای این بند توسط وزارتخانه‌های راه و ترابری و امور اقتصادی و دارایی و معاونت تهیه و حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

<p>(و) به منظور بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌ها و موقعیت جغرافیایی کشور: وزارت راه و ترابری با هماهنگی و مشارکت مرکز آمار ایران موظف است نسبت به: اقدام به ایجاد بانک جامع حمل و نقل کشور و استقرار سامانه اطلاعات جامع حوادث و سوانح حمل و نقل دربرگیرنده اطلاعات دریافتی از پلیس، بخش بهداشت و درمان کشور، سازمان‌های راهداری، هواپیمایی کشوری و بندر و دریانوردی، شرکت راه‌آهن و سایر سازمان‌های ذی‌ربط با هدف تجمیع، شفاف‌سازی و ارائه داده‌ها و اطلاعات صحیح و قابل استفاده در تحلیل و تدوین اهداف و برنامه‌های ملی ایمنی، تا پایان سال دوم برنامه رسیدن طرح جامع حمل و نقل کشور به تصویب هیات وزیران با هدف پاسخگویی به تقاضاهای بالفعل و بالقوه و دستیابی به جایگاه مناسب در حوزه‌های ایمنی، انرژی، اقتصاد، حمل و نقل و محیط زیست تا پایان سال سوم برنامه. از زمان تصویب طرح جامع، شروع کلیه طرح‌های جدید توسعه و ساخت زیربنای حمل و نقل، فقط براساس این طرح و در قالب بودجه سنواتی قابل اجرا است. دولت موظف است به: فراهم آوردن ساز و کارهای قانونی لازم به منظور کاهش سالانه ده درصد (۱۰٪) میزان تلفات جانی ناشی از تصادفات رانندگی در جاده‌های کشور در طول برنامه (ز) دولت مجاز است به: حمایت از ایجاد پارک‌های پشتیبانی (لجستیک)، احداث پایانه‌ها، شهرک‌های حمل و نقل ترکیبی مسافری و باری و گسترش بندر خشک توسط بخش خصوصی و تعاونی اقدام نسبت به تهیه طرح مکان‌یابی پایانه‌های بارگنج (کانتنری) و حمل و نقل ترکیبی در شبکه اصلی و عبوری (ترانزیتی) کشور اعم از شمالی-جنوبی، شرقی- غربی و نیز شبکه آسیایی تا پایان سال دوم برنامه و اجرای آن از طریق بخش خصوصی و تعاونی فراهم نمودن ساز و کارهای لازم برای تحقق افزایش حجم عبور (ترانزیت) خارجی کالا، سالانه حداقل تا میزان ده درصد (۱۰٪) تا پایان برنامه تبصره ۱: کلیه دریافتی‌های موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) این ماده پس از وصول، به حساب سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای نزد خزانه‌داری کل واریز می‌شود تا براساس بودجه سالانه آن سازمان به مصرف برسد. تبصره ۲: در موارد موضوع بند (د) این ماده و همچنین در مورد ایجاد جایگاه‌های عرضه سوخت، وزارت جهاد کشاورزی نسبت به واگذاری حق بهره‌برداری اراضی منابع ملی خارج از حریم شهرها به صورت قیمت‌های ترجیحی یا رایگان بر اساس سیاست‌های مصوب شورای اقتصاد با معرفی وزارت راه و ترابری اقدام نماید.</p>	<p>(و) به منظور بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌ها و موقعیت جغرافیایی کشور: وزارت راه و ترابری با هماهنگی و مشارکت مرکز آمار ایران موظف است نسبت به: اقدام به ایجاد بانک جامع حمل و نقل کشور و استقرار سامانه اطلاعات جامع حوادث و سوانح حمل و نقل دربرگیرنده اطلاعات دریافتی از پلیس، بخش بهداشت و درمان کشور، سازمان‌های راهداری، هواپیمایی کشوری و بندر و دریانوردی، شرکت راه‌آهن و سایر سازمان‌های ذی‌ربط با هدف تجمیع، شفاف‌سازی و ارائه داده‌ها و اطلاعات صحیح و قابل استفاده در تحلیل و تدوین اهداف و برنامه‌های ملی ایمنی، تا پایان سال دوم برنامه رسیدن طرح جامع حمل و نقل کشور به تصویب هیات وزیران با هدف پاسخگویی به تقاضاهای بالفعل و بالقوه و دستیابی به جایگاه مناسب در حوزه‌های ایمنی، انرژی، اقتصاد، حمل و نقل و محیط زیست تا پایان سال سوم برنامه. از زمان تصویب طرح جامع، شروع کلیه طرح‌های جدید توسعه و ساخت زیربنای حمل و نقل، فقط براساس این طرح و در قالب بودجه سنواتی قابل اجرا است. دولت موظف است به: فراهم آوردن ساز و کارهای قانونی لازم به منظور کاهش سالانه ده درصد (۱۰٪) میزان تلفات جانی ناشی از تصادفات رانندگی در جاده‌های کشور در طول برنامه (ز) دولت مجاز است به: حمایت از ایجاد پارک‌های پشتیبانی (لجستیک)، احداث پایانه‌ها، شهرک‌های حمل و نقل ترکیبی مسافری و باری و گسترش بندر خشک توسط بخش خصوصی و تعاونی اقدام نسبت به تهیه طرح مکان‌یابی پایانه‌های بارگنج (کانتنری) و حمل و نقل ترکیبی در شبکه اصلی و عبوری (ترانزیتی) کشور اعم از شمالی-جنوبی، شرقی- غربی و نیز شبکه آسیایی تا پایان سال دوم برنامه و اجرای آن از طریق بخش خصوصی و تعاونی فراهم نمودن ساز و کارهای لازم برای تحقق افزایش حجم عبور (ترانزیت) خارجی کالا، سالانه حداقل تا میزان ده درصد (۱۰٪) تا پایان برنامه تبصره ۱: کلیه دریافتی‌های موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) این ماده پس از وصول، به حساب سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای نزد خزانه‌داری کل واریز می‌شود تا براساس بودجه سالانه آن سازمان به مصرف برسد. تبصره ۲: در موارد موضوع بند (د) این ماده و همچنین در مورد ایجاد جایگاه‌های عرضه سوخت، وزارت جهاد کشاورزی نسبت به واگذاری حق بهره‌برداری اراضی منابع ملی خارج از حریم شهرها به صورت قیمت‌های ترجیحی یا رایگان بر اساس سیاست‌های مصوب شورای اقتصاد با معرفی وزارت راه و ترابری اقدام نماید.</p>
<p>به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به: اقدام قانون معمول به اصلاح ساختار و تغییر اساسنامه راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و واگذاری بخش‌های غیرحاکمیتی آن به بخش‌های خصوصی و تعاونی و ایجاد ظرفیت‌های جدید توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی فراهم آوردن زمینه استفاده از منابع داخلی و خارجی برای رشد و توسعه فعالیت‌های ریلی دولت می‌تواند اقدام کند به: واگذاری بخشی از پروژه‌های تجهیز، بهبود و افزایش ظرفیت زیرساخت از جمله دو خطه کردن، برقی نمودن، تراک‌بندی و تطویل ایستگاه‌ها را در قالب روش‌هایی نظیر مشارکت، ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT) و طراحی، تدارک و تأمین (EPCF) با واگذاری امتیازاتی نظیر استفاده از زیربنای حمل و نقل ریلی و انتقال حق دسترسی آن تا استهلاك کامل سرمایه و سود مورد توافق به بخش خصوصی و تعاونی سازمان بندر و دریانوردی مجاز است نسبت به: تدوین نظام انعطاف‌پذیر تعرفه‌گذاری خدمات دریایی و بندری متناسب با شرایط عرضه و تقاضا به منظور ارتقاء رقابت‌پذیری خدمات حمل و نقل دریایی کشور شورای عالی سازمان بندر و دریانوردی دولت موظف است نسبت به: ایجاد شهر فرودگاهی در محدوده فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و ایجاد منطقه آزاد تجاری و منطقه ویژه اقتصادی در بخشی از اراضی فرودگاه جهت ارائه خدمات بانکی و بیمه‌ای و سایر خدمات شهر فرودگاهی از قبیل گردشگری، پزشکی، رفاهی و مشابه آن تبصره- محدوده مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی به ترتیب از انتهای ضلع‌های جنوبی و غربی بخش هوایی فرودگاه امام خمینی (ره) به مساحت هزار و پانصد هکتار و دو هزار و پانصد هکتار خواهد بود. اداره شهر فرودگاهی موضوع این ماده که شامل مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی فوق نیز خواهد بود، در قالب شرکت دولتی وابسته به شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور است که اساسنامه آن به پیشنهاد وزارت راه و ترابری و معاونت به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. ایجاد و تکمیل زیربنای و زیرساخت‌های لازم با اولویت احداث فاز دوم فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) دولت مکلف است به حمایت از: احداث، ترمیم و نگهداری و ایمن‌سازی شبکه راه‌های روستایی به منظور بهبود وضعیت روستاها در زمینه سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، راهبری، نظارت و هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی، ارتقاء سطح درآمد و کیفیت زندگی روستائیان و کشاورزان و کاهش نابرابری‌های موجود بین جامعه روستایی، عشایری و جامعه شهری</p>	<p>به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به: اقدام قانون معمول به اصلاح ساختار و تغییر اساسنامه راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و واگذاری بخش‌های غیرحاکمیتی آن به بخش‌های خصوصی و تعاونی و ایجاد ظرفیت‌های جدید توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی فراهم آوردن زمینه استفاده از منابع داخلی و خارجی برای رشد و توسعه فعالیت‌های ریلی دولت می‌تواند اقدام کند به: واگذاری بخشی از پروژه‌های تجهیز، بهبود و افزایش ظرفیت زیرساخت از جمله دو خطه کردن، برقی نمودن، تراک‌بندی و تطویل ایستگاه‌ها را در قالب روش‌هایی نظیر مشارکت، ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT) و طراحی، تدارک و تأمین (EPCF) با واگذاری امتیازاتی نظیر استفاده از زیربنای حمل و نقل ریلی و انتقال حق دسترسی آن تا استهلاك کامل سرمایه و سود مورد توافق به بخش خصوصی و تعاونی سازمان بندر و دریانوردی مجاز است نسبت به: تدوین نظام انعطاف‌پذیر تعرفه‌گذاری خدمات دریایی و بندری متناسب با شرایط عرضه و تقاضا به منظور ارتقاء رقابت‌پذیری خدمات حمل و نقل دریایی کشور شورای عالی سازمان بندر و دریانوردی دولت موظف است نسبت به: ایجاد شهر فرودگاهی در محدوده فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و ایجاد منطقه آزاد تجاری و منطقه ویژه اقتصادی در بخشی از اراضی فرودگاه جهت ارائه خدمات بانکی و بیمه‌ای و سایر خدمات شهر فرودگاهی از قبیل گردشگری، پزشکی، رفاهی و مشابه آن تبصره- محدوده مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی به ترتیب از انتهای ضلع‌های جنوبی و غربی بخش هوایی فرودگاه امام خمینی (ره) به مساحت هزار و پانصد هکتار و دو هزار و پانصد هکتار خواهد بود. اداره شهر فرودگاهی موضوع این ماده که شامل مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی فوق نیز خواهد بود، در قالب شرکت دولتی وابسته به شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور است که اساسنامه آن به پیشنهاد وزارت راه و ترابری و معاونت به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. ایجاد و تکمیل زیربنای و زیرساخت‌های لازم با اولویت احداث فاز دوم فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) دولت مکلف است به حمایت از: احداث، ترمیم و نگهداری و ایمن‌سازی شبکه راه‌های روستایی به منظور بهبود وضعیت روستاها در زمینه سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، راهبری، نظارت و هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی، ارتقاء سطح درآمد و کیفیت زندگی روستائیان و کشاورزان و کاهش نابرابری‌های موجود بین جامعه روستایی، عشایری و جامعه شهری</p>
<p>ماده ۱۶۴</p>	<p>ماده ۱۶۵</p>
<p>ماده ۱۶۶</p>	<p>ماده ۱۹۴</p>

مأخذ: قانون برنامه پنجم توسعه

۲-۶- سند ملی استان

این سند شامل اصلی‌ترین قابلیت‌های توسعه، عمده‌ترین تنگناها و محدودیت‌های توسعه، مسائل استان، هدف‌های بلندمدت و راهبردهای بلندمدت توسعه استان زنجان در برنامه چهارم توسعه است که توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در سال ۱۳۸۴ منتشر شده است. در رابطه با بخش حمل و نقل اصلی‌ترین قابلیت‌های توسعه استان بهره‌مندی از شبکه ارتباطی تجهیز شده در محور ترانزیت بوده و عمده‌ترین تنگناها و محدودیت‌های توسعه، ضعف شبکه‌های ارتباطی درون استانی و بین منطقه‌ای می‌باشد. از این رو در راهبردهای بلندمدت توسعه، «توسعه، تقویت و بهسازی شبکه‌های ارتباطی استان با استان‌های همجوار به منظور گسترش پیوندهای اقتصادی درون استانی و بین منطقه‌ای و بهره‌گیری از وضعیت ممتاز استان در تسریع ارتباطات غرب و شمال غرب با مناطق شمالی کشور» مد نظر قرار گرفته است.

۲-۷- سند آمایش استان

در راستای تحقق اهداف چشم‌انداز بلند مدت توسعه کشور، نظریه پایه توسعه ملی و جهت‌گیری آمایش سرزمین و با توجه به ویژگی‌های استان زنجان، مأموریت‌ها و وظایف اصلی استان به ترتیب بر پایه توسعه صنعت، معدن و کشاورزی و استفاده حداکثری از قابلیت‌های کشاورزی و گردشگری استوار شده است. بر این اساس اصلی‌ترین راهبردهای توسعه استان زنجان^۱ در بخش حمل و نقل به شرح زیر می‌باشد:

- توسعه زیرساخت‌ها و شبکه‌های حمل و نقل برای تسهیل ارتباطات فراملی با توجه به قرارگیری در مسیر کریدور اصلی حمل و نقل و گسترش پیوندهای اقتصادی درون و بین استانی

۳- ارزیابی تحول رشد اقتصادی، بهره‌وری نیروی کار، اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه

در این بخش از گزارش تحولات رشد، بهره‌وری، اشتغال و سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل در دوران برنامه‌های سوم و چهارم توسعه بررسی می‌شود.

^۱ - مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۳ شورای آمایش سرزمین

۳-۱- ارزیابی تحول رشد اقتصادی و بهره‌وری نیروی کار در فعالیت‌های تحت پوشش دستگاه (اعم از فعالیت‌های تحت تصدی و نظارت) و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق

۳-۱-۱- ارزیابی تحول رشد اقتصادی

بمنظور ارزیابی تحولات رشد اقتصادی، از شاخص ارزش افزوده بخش حمل و نقل استفاده شده است. بطور کلی حمل و نقل به سه دسته حمل و نقل جاده‌ای، آبی و هوایی تقسیم می‌شود. با توجه به مقادیر ارزش افزوده در دوره ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۶، حمل و نقل زمینی با سهمی ۹۰ درصدی از ارزش افزوده بخش حمل و نقل در کشور بیشترین سهم را دارد، در بخش حمل و نقل زمینی نیز این حمل و نقل جاده‌ای است که سهمی ۸۶ درصدی را به خود اختصاص داده است. سهم ارزش افزوده حمل و نقل آبی در کشور از مجموع ارزش افزوده بخش حمل و نقل ۸ درصد و سهم حمل و نقل هوایی ۲ درصد است. در استان زنجان حمل و نقل آبی سهمی ندارد و سهم حمل و نقل هوایی نیز از ارزش افزوده حمل و نقل استان تنها ۰.۲ درصد است و این نشان‌دهنده عدم استفاده از ظرفیت هوایی این استان است، عمده سهم حمل و نقل استان و در واقع می‌توان گفت سهم حدود ۱۰۰ درصدی ارزش افزوده حمل و نقل به حمل و نقل زمینی متعلق است. در زیربخش‌های حمل و نقل زمینی استان زنجان، حمل و نقل جاده‌ای ۸۵.۸ درصد، حمل و نقل لوله‌ای ۱۳.۱ درصد و راه آهن ۱.۱ درصد ارزش افزوده حمل و نقل را شامل می‌شوند.

جدول ۳. ارزش افزوده استان زنجان در بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹ (میلیون ریال)

عنوان فعالیت	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	متوسط	سهم از مجموع (درصد)
راه آهن	6950	14269	9876	6935	6787	6886	7597	7965	8408	1.1
حمل و نقل جاده‌ای	511106	549452	644114	613644	643179	709850	801507	931163	675502	85.8
حمل و نقل لوله‌ای	30723	53321	165309	119224	114929	112928	111009	117342	103098	13.1
حمل و نقل آبی	0	0	0	0	0	0	0	0	۰	0.0
حمل و نقل هوایی	95	150	14	11	0	21	206	871	171	0.02
مجموع	548874	617193	819312	739813	764895	829684	920320	1057341	787179	100

مأخذ: سایت مشاور مادر

همچنین قابل ذکر است که ارزش افزوده بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۶ به طور متوسط ۴ درصد مجموع ارزش افزوده استان را در بر می‌گرفته است، این رقم در این دوره از ۳.۶ درصد تا ۴.۹ درصد نوسان بوده است.

جدول ۴. سهم ارزش افزوده حمل و نقل از ارزش افزوده استان (میلیارد ریال)

عنوان	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	متوسط
مجموع ارزش افزوده حمل و نقل	۹54	617	819	۴۰7	۵76	۳۰8	920	1057	787
مجموع ارزش افزوده استان	۴1545	14818	۷1669	۴1839	20345	۷2384	25163	۸2424	۱1987

4.0	4.4	3.7	3.5	3.8	4.0	4.9	4.2	3.6	سهام حمل و نقل از ارزش افزوده استان (درصد)
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--

مأخذ: سایت مشاوران مادر

در جدول ۵، محاسبات رشد ارزش افزوده بخش حمل و نقل استان زنجان در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹ نشان می‌دهد که این بخش به طور متوسط رشدی ۱۰.۵ درصدی را داشته است و این در حالی است که رشد کشور در بخش حمل و نقل در همین دوره ۷.۲ درصد بوده است. در استان زنجان بیشترین ارقام رشد توسط حمل و نقل هوایی کسب شده است و علت آن هم افزایش ارزش افزوده آن در سال‌های ۸۵ و ۸۶ بوده است، رشد این بخش در سه سال ۸۱، ۸۲ و ۸۳ منفی بوده است. بخش راه آهن در میان زیربخش‌های حمل و نقل کمترین رشد را با متوسط ۸.۵ درصد داشته است، این بخش ۳ نقطه رشد منفی و ۴ رشد مثبت در این دوره کسب کرده است. حمل و نقل جاده‌ای در دوره مذکور به جز سال ۸۲ همواره رشدهای مثبت داشته و ارزش افزوده افزایش یافته است، متوسط رشد کسب شده در این دوره ۹.۲ درصد بوده است. حمل و نقل لوله‌ای نیز ۴ نقطه منفی را در دوره مذکور کسب کرده است.

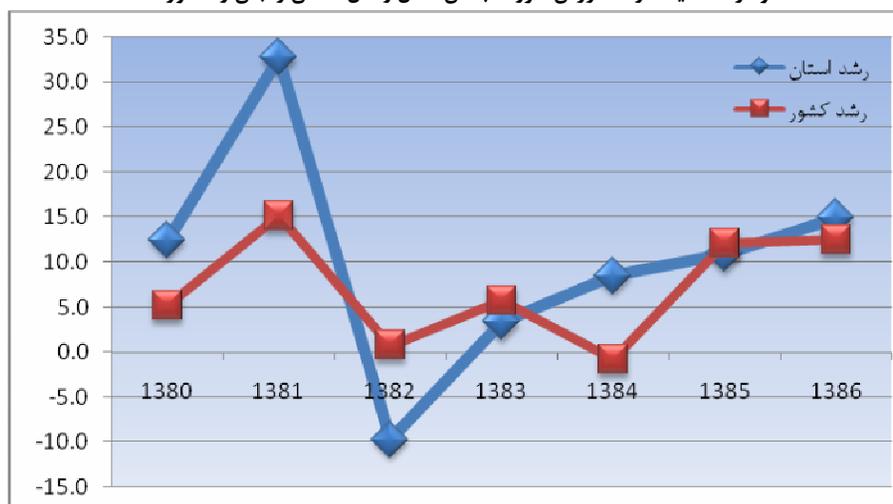
جدول ۵. رشد ارزش افزوده حمل و نقل استان (درصد)

عنوان فعالیت	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	متوسط
راه آهن	105.3	30.8-	29.8-	2.1-	1.5	10.3	4.8	8.5
حمل و نقل جاده‌ای	7.5	17.2	4.7-	4.8	10.4	12.9	16.2	9.2
حمل و نقل لوله‌ای	73.6	210.0	27.9-	3.6-	1.7-	1.7-	5.7	36.3
حمل و نقل هوایی	57.9	90.6-	20.7-	100.0-		888.6	321.9	176.2
مجموع	12.4	32.7	9.7-	3.4	8.5	10.9	14.9	10.5

مأخذ: سایت مشاوران مادر

از طریق نمودار ۱ می‌توان رشد ارزش افزوده در بخش حمل و نقل استان زنجان را با رشد کشوری در این بخش مقایسه کرد.

نمودار ۱. مقایسه رشد ارزش افزوده بخش حمل و نقل استان زنجان و کشور

۳-۱-۲- ارزیابی تحول بهره‌وری

برای بررسی بهره‌وری نیاز به داشتن مقادیر ارزش افزوده و اشتغال است، آمار ارزش افزوده به تفکیک زیربخش‌های بخش حمل و نقل در دست است اما با توجه به اینکه آمار ارائه شده از سوی مرکز آمار ایران در سرشماری عمومی نفوس و مسکن بر اساس کدهای دو رقمی ISIC می‌باشد لذا، آمار مرتبط با اشتغال در بخش حمل و نقل در گروه شغلی، حمل و نقل و انبارداری و ارتباطات ارائه می‌شود و از این رو آمار مستقلی از تعداد شاغلان در بخش حمل و نقل موجود نمی‌باشد. لذا در این گزارش از اعداد تخمینی که با توجه به محاسبات گزارش به دست آمده استفاده شده است.

برای محاسبه اشتغال در بخش حمل و نقل بدین روش عمل شد که سهم هر یک از بخش‌های حمل و نقل، انبارداری و نیز ارتباطات در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ از ارزش افزوده محاسبه و سپس این نسبت‌ها به اشتغال نیز تسری داده شد. با داشتن داده‌های اشتغال نیز بهره‌وری نیروی کار در بخش حمل و نقل تعیین گردید. با توجه به محاسبات سهم حمل و نقل از ارزش افزوده ۸۵.۲ درصد، سهم انبارداری ۴.۳ درصد و سهم مخابرات ۱۰.۵ درصد به دست آمد. جدول ۶ بهره‌وری بخش حمل و نقل استان زنجان را در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ به نمایش گذاشته است.

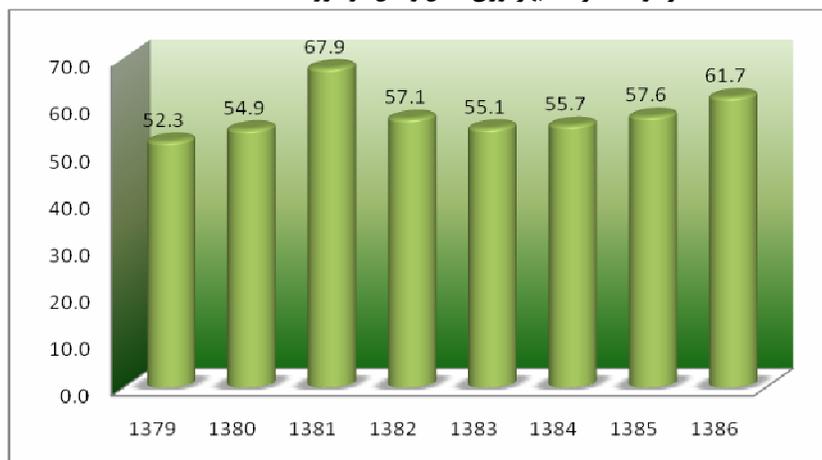
جدول ۶. بهره‌وری بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶ (میلیون ریال به نفر)

عنوان	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	متوسط
بهره‌وری حمل و نقل	52.3	54.9	67.9	57.1	55.1	55.7	57.6	61.7	57.8

مأخذ: سایت مشاور مادر

بررسی تحولات بهره‌وری نیروی کار در بخش حمل و نقل نشان می‌دهد که بهره‌وری از ۵۲.۳ درصد در سال ۱۳۷۹ به ۶۱.۷ درصد در سال ۱۳۸۶ رسیده است. در طول دوره نیز بهره‌وری بخش حمل و نقل بین ۵۲.۳ درصد تا ۶۷.۹ درصد در نوسان بوده است و متوسط ۵۷.۸ درصد را کسب کرده است بدین معنا که هر نفر نیروی کار شاغل در بخش حمل و نقل به متوسط سالانه ۵۷.۸ میلیون ریال ارزش افزوده ایجاد می‌کند. مشاهده نمودار ۲ نشان می‌دهد که در سال ۱۳۸۱ بیشترین بهره‌وری در دوره کسب شده است.

نمودار ۲. تحولات بهره‌وری حمل و نقل در دوره ۱۳۷۹-۱۳۸۶

۲-۳- ارزیابی تحول اشتغال و سرمایه‌گذاری در فعالیتهای تحت تصدی دستگاه و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق

۱-۲-۳- ارزیابی تحول اشتغال

همان‌طور که ذکر شد به دلیل فقدان آمار مرتبط با اشتغال در بخش حمل و نقل و تنها وجود آمار مربوط به گروه شغلی حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات، از آمار محاسباتی و تخمینی در این گزارش استفاده شده است. چنانچه در جدول ۷ می‌بینیم اشتغال در بخش حمل و نقل استان زنجان از ۱۰۴۸۹ نفر در سال ۱۳۷۹ به ۱۷۱۲۹ نفر در سال ۱۳۸۶ رسیده است. از مجموع ۳۰۲۷۰۶ شاغل استان در سال ۸۵، ۱۷۱۲۹ نفر در بخش حمل و نقل شاغل بوده‌اند که در واقع ۵.۳ درصد شاغلان استان را شامل می‌شده است. به طور متوسط در دوره مورد بررسی سهم بخش حمل و نقل از شاغلین استان سهمی ۴.۷ درصدی بوده است.

جدول ۷. اشتغال بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹

عنوان	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386
حمل و نقل	10489	11251	12069	12946	13887	14896	15978	17129
مجموع اشتغال استان	248809	257075	265614	274438	283554	292974	302706	321474
سهم حمل و نقل از اشتغال استان	4.2	4.4	4.5	4.7	4.9	5.1	5.3	5.3

مأخذ: سایت مشاور مادر

۲-۲-۳- ارزیابی تحول سرمایه‌گذاری

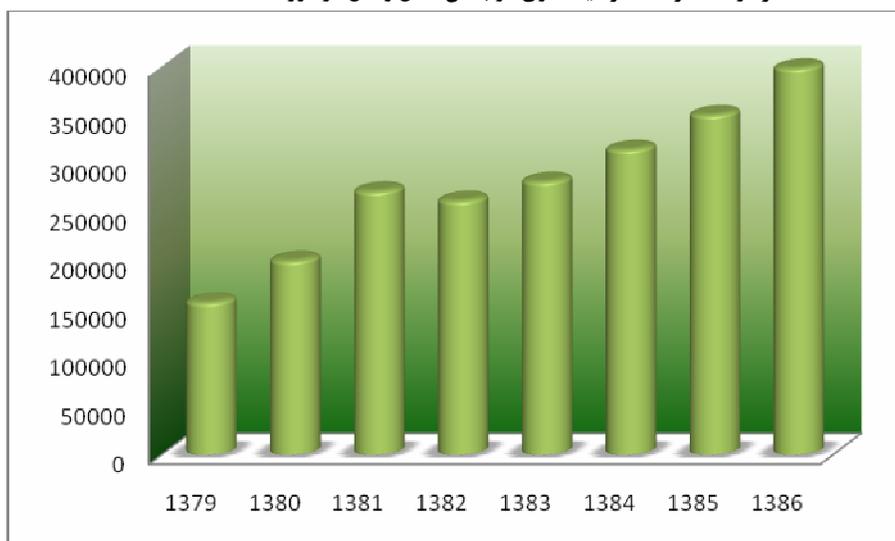
به مانند اشتغال آمار مربوط به سرمایه‌گذاری تنها بر اساس کدهای آیسیک دو رقمی در دسترس است، لذا سرمایه‌گذاری بخش حمل و نقل استان به همان روش بکار رفته در مورد اشتغال محاسبه شده است. سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۶ روندی صعودی داشته است و تنها در سال ۸۲ نسبت به سال ۸۱ کاهش سرمایه‌گذاری مشاهده می‌شود. در طول این دوره سرمایه‌گذاری از ۱۵۷۱۵۱ میلیون ریال به ۳۹۸۵۱۶ میلیون ریال رسیده است. نسبت سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل به مجموع سرمایه‌گذاری استان از ۳.۴ درصد تا ۴.۸ درصد در نوسان بوده است و بدین ترتیب متوسط سهم ۴ درصدی در این دوره کسب شده است.

جدول ۸. تحولات سرمایه‌گذاری در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹ (میلیون ریال)

عنوان	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386
حمل و نقل	157151	200132	271590	261935	281629	314628	350429	398516
مجموع سرمایه‌گذاری استان	4620653	4889583	5676436	6621251	7527189	9061235	9309803	8728776
سهم حمل و نقل از سرمایه‌گذاری استان	3.4	4.1	4.8	4.0	3.7	3.5	3.8	4.6

مأخذ: سایت مشاور مادر

نمودار ۳. تحولات سرمایه‌گذاری در بخش حمل و نقل در دوره ۱۳۸۶-۱۳۷۹

۳-۳- ارزیابی تحول اشتغال و سرمایه‌گذاری در فعالیتهای بخش خصوصی و تعاونی تحت نظارت دستگاه و مقایسه آن با اهداف برنامه‌های فوق

سالنامه آماری ۱۳۸۸ استان زنجان میزان سرمایه‌گذاری انجام گرفته در تعاونی‌های حمل و نقل را ارائه داده است اما آماری از میزان سرمایه‌گذاری عمومی و خصوصی در این بخش در دسترس نیست، لذا با توجه به محاسبات انجام گرفته در قسمت قبل و تخمین مجموع سرمایه‌گذاری، در این قسمت نیز از آمار تخمین زده شده استفاده شده و سرمایه‌گذاری عمومی و خصوصی از کسر سرمایه‌گذاری تعاونی از مجموع سرمایه‌گذاری به دست آمده است.

جدول ۹. تحولات سرمایه‌گذاری در فعالیتهای بخش خصوصی و تعاونی (میلیون ریال)

شرح	1380	1381	1382	1383	1384	1385
سرمایه‌گذاری تعاونی حمل و نقل	156	78	678	829	9470	1112
سهم عمومی و خصوصی	199976	271512	261257	280800	305158	349317
مجموع حمل و نقل	200132	271590	261935	281629	314628	350429

سالنامه آماری ۱۳۸۸ استان زنجان، مرکز آمار ایران و محاسبات تحقیق

غالب سرمایه‌گذاری انجام گرفته در بخش حمل و نقل استان زنجان مربوط به سرمایه‌گذاری عمومی و خصوصی است و تعاونی‌ها سهم اندکی را به خود اختصاص داده‌اند، اعداد سرمایه‌گذاری تعاونی نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری در این بخش از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ افزایش قابل توجهی یافته است و در صورت تداوم این روند می‌توان انتظار داشت که تعاونی‌های حمل و نقل سهم به‌سزایی از سرمایه‌گذاری استان در بخش حمل و نقل را جذب کنند.

۴- ارزیابی سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه

اداره کل راه و ترابری استان زنجان در راستای سیاست‌های برنامه سوم و چهارم توسعه اقداماتی را به انجام رسانده است که به تفکیک برنامه سوم و چهارم در این بخش ایراد می‌گردد.

۴-۱- اقدامات محوری اداره کل راه و ترابری استان زنجان تا پایان برنامه سوم توسعه:

- احداث تقاطع غیرهمسطح کمربندی ابهر- خرمدره
- چهارخطه نمودن زنجان تا سه راه سلطانیه به طول ۳۰ کیلومتر
- احداث باند سبقت در محور زنجان- بیجار
- چهارخطه نمودن محور زنجان- میانه به طول ۱۵ کیلومتر
- بهسازی محور آبر- درام به طول ۲۸ کیلومتر
- بهسازی محور گیلوان- آبر به طول ۱۵ کیلومتر
- بهسازی محور سرخه دیزج- چورزق به طول ۵۲ کیلومتر
- بهسازی تقاطع‌های راه‌های روستایی به راه اصلی
- مطالعه تقاطع غیرهمسطح شهرک صنعتی
- رفع نقاط حادثه‌خیز
- احداث مرکز تحقیقات هواشناسی کاربردی زنجان به منظور فعالیت در سه گرایش پژوهشی کشاورزی، آبشناسی و اقلیم‌شناسی
- اتمام طرح توسعه هواشناسی خدابنده
- احداث تأسیسات روشنایی باند فرودگاه زنجان
- تکمیل سیستم‌های ناوبری و پیگیری و احداث تأسیسات سوختگیری فرودگاه زنجان
- احداث، تکمیل و راه‌اندازی پایانه بار استان زنجان و تمرکز شرکت‌ها و مؤسسات حمل و نقل کالای شهرستان در پایانه بار
- احداث و بهره‌برداری از پایانه بار سیمان زنجان و تمرکز شرکت‌ها و مؤسسات مرتبط با حمل کالای سیمان در پایانه سیمان
- احداث و بهره‌برداری از مجتمع‌های خدماتی- رفاهی شهرستان‌های زنجان- صائین قلعه

- اجرای طرح ایمن‌سازی مدارس حاشیه راه‌های اصلی استان
- شناسایی نقاط حادثه‌خیز
- کاهش عمر ناوگان مسافری به ۱۴ سال

۴-۲- اقدامات میان مدت اداره کل راه و ترابری استان برای حل مهم‌ترین مسائل توسعه در دوره برنامه چهارم توسعه

- احداث بزرگراه زنجان- فرودگاه به طول یازده کیلومتر
- احداث تقاطع غیرهمسطح سه‌راه سلطانیه
- مطالعه و احداث تقاطع غیرهمسطح طارم و تأمین ارتباط طرفین آزادراه برای خدمات اورژانس
- مطالعه و احداث تقاطع غیرهمسطح ماهنشان
- مطالعه و احداث راه ارتباطی سه راه سلطانیه به آزادراه
- چهارخطه نمودن زنجان محور زنجان- بیجار به طول ۱۰ کیلومتر
- بهسازی محور زنجان- طارم به طول ۷۵ کیلومتر
- بهسازی محور زرین‌آباد- گرماب به طول ۳۲ کیلومتر
- چهار خطه نمودن محور زنجان- میانه به طول ۱۵ کیلومتر
- مطالعه و بهسازی محور زنجان- دندی و حذف گردنه قلی کندی و چایرلو.
- بهسازی و آسفالت شبکه راه‌های روستایی با اولویت راه‌های محوری که به روستاهای بیشتری سرویس می‌دهند.
- ارتقاء محور زنجان- قیدار- کبودرآهنگ همدان از فرعی به اصلی
- دوخطه و برقی نمودن راه آهن زنجان- تهران
- ایجاد پایانه‌های حمل‌ونقل در شهرستان‌های استان.
- احداث مجتمع‌های خدماتی-رفاهی بین راهی به ازای هر ۸۰ کیلومتر راه اصلی یک مجتمع با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
- ایجاد شرکت‌های توانمند حمل و نقل کالا و مسافر با رویکرد کاهش پدیده خودمالکی
- کاهش میزان تلفات جاده‌ای به ازای هر ۱۰۰۰۰ وسیله نقلیه
- کاهش متوسط عمر ناوگان بار و مسافر تا سطح ۱۰ سال در پایان برنامه
- اصلاح سیستم نرخ‌گذاری در بخش حمل و نقل مسافر

- کاهش نرخ بی‌سوادی به کم‌سوادی در بین رانندگان از طریق ارائه مستمر آموزش‌های کوتاه مدت کاربردی و هماهنگی با نهضت سوادآموزی
- اتخاذ تمهیدات لازم برای استقبال بیشتر مردم نسبت به استفاده از آزادراه‌ها (توزیع مجامع‌های خدماتی- رفاهی در فواصل معین در طول آزادراه‌ها، ایجاد چشم‌اندازهای بصری مناسب در آزادراه‌ها و...)
- رفع نقاط حادثه‌خیز و استانداردسازی جاده‌های اصلی از طریق دستگاه ذیربط.

عملکرد کلی دستگاه در سال‌های پایانی برنامه چهارم به صورت زیر می‌باشد:

✓ عملکرد اداره نگهداری راه و ابنیه در سال ۱۳۸۸:

- ۱- نظارت عالیه عملیات روکش، لکه‌گیری، درزگیری و شانه آسفالت:
 - الف) محور زنجان تاکستان به طول ۲۴ کیلومتر
 - ب) محور زنجان- میانه به طول ۱۰ کیلومتر
 - ج) محور زنجان- بیجار به طول ۲۰ کیلومتر
 - د) آزاد راه زنجان- قزوین به طول ۲۵ کیلومتر
 - ر) کمربندی ابهر- خرمدره به طول ۱۱ کیلومتر
 - و) محور شریف آباد ابهر به طول ۳ کیلومتر
 - ه) محور ابهر- تاکستان به طول ۷ کیلومتر
- ۲- نظارت عالیه راهداری تابستانی و زمستانی محورهای حوزه استحفاظی استان
- ۳- نظارت عالیه در تکمیل تقاطع‌های غیر همسطح :
 - الف) کمربندی ابهر- خرمدره در ورودی آزاد راه
 - ب) ورودی خرمدره در ورودی آزادراه
- ۴- نظارت در رفع نقاط پر حادثه :
 - الف) ساماندهی تقاطع بوبین و خرمدره- هیدج در محور زنجان- تاکستان
 - ب) چهار بانده کردن خرمدره- زنجان به طول ۲ کیلومتر
- ۵- نظارت عالیه احداث ساختمان‌های راهداری :
 - الف) ساختمان اداری و راهدارخانه مرکزی ابهر
 - ب) ساختمان مرکزی اداری ماهنشان
 - ج) احداث سوله و راهدارخانه گویچه بیلاق

- د) احداث سوله راهدارخانه شهرستان قدیم زنجان
- و) احداث ساختمان مونیورینگ اداره کل
- ۶- نظارت عالی بهسازی و توسعه راهدارخانه‌های سرچم، ارمغانخانه، نیک پی و خانچایی
- ۷- نظارت عالی در عملیات تعمیرات ابنیه و پل‌ها در حوزه شهرستان‌ها
- ۸- نظارت در آبیاری درختان حاشیه آزادراه زنجان - قزوین

جدول ۱۰. عملکرد سال ۸۸

ردیف	عملیات انجام شده	مقدار	واحد
۱	روکش آسفالت	۱۱۰۰۰۰	تن
۲	لکه‌گیری	۱۶۰۰۰۰	متر مربع
۳	درزگیری	۱۸۰۰۰۰	متر طول
۴	تعمیرات ابنیه فنی	۸۳	دستگاه
۵	احداث پل	۱۲	دستگاه
۶	تسطیح و تیغ زنی راه‌ها	۱۶۰۰	کیلومتر
۷	ترانشه برداری	۲۷۰۰۰۰	متر مکعب
۸	اصلاح قوسها	۴۸	مورد
۹	شانه سازی	۳۲۰	کیلومتر
۱۰	اصلاح قنو و کانپو	۷۰۰۰۰	متر طول
۱۱	پاکسازی قنو و کانپو	۴۸۰۰۰	متر مکعب
۱۲	احداث دیوار حایل	۴۰۰	متر طول
۱۳	شن ریزی	۹۰۰۰۰	متر مکعب
۱۴	تنظیم شیب شیروانی	۳۰۰۰۰۰	متر مربع
۱۵	ریزش برداری	۱۶۰۰۰۰	متر مکعب
۱۶	نصب سرعت گیر	۱۸۰۰	متر طول
۱۷	نصب علائم	۱۳۰۰	عدد
۱۸	انجام عملیات یخ زدایی	۳۰۰۰۰	کیلومتر باند
۱۹	برفروبی در راه‌های آسفالتی	۴۵۰۰۰	کیلومتر باند
۲۰	برفروبی در راه‌های شنی	۱۵۰۰۰	کیلومتر باند
۲۱	تجهیز و استقرار رکیب زمستانی	۶۰۰۰	دستگاه روز
۲۲	احداث و بهسازی ساختمان‌های راهداری و آشیانه‌های ماشین آلات و انبار نمک	۱۸	دستگاه

مأخذ: اداره کل راه و ترابری استان زنجان

جدول ۱۱. وضعیت خرابی رویه راه‌های شریانی حوزه استحفاظی اداره کل راه و ترابری استان زنجان ۱۳۸۸

ردیف	نام محور	نوع راه (کیلومتر)				طول محور	وضعیت رویه محور (کیلومتر)	ملاحظات
		آزاد راه	بزرگراه اصلی	فرعی	طول محور			
1	آزاد راه زنجان - قزوین	106	0	0	106	10	78	رفت
						7	11	636.6
2	آزاد راه زنجان - تبریز	94.3	0	0	94.3	24.3	0	رفت
						5	20	564.5
3	زنجان - تهران	0	106	0	106.2	58	24	رفت
						15	15	266.9
4	زنجان - تبریز	0	85	0	85	50	5	برگشت
						24.3	20	213.6
5	زنجان - بیجار	0	78.8	0	78.8	42.8	1	رفت
						16	19	198
جمع		200.3	0	0	470.3	184.4	183.0	1879.6
درصد نسبت به کل راه‌های شریانی استان		42.59	0	57.41	0	27.50	28.63	16.58

مأخذ: اداره کل راه و ترابری استان زنجان

جدول ۱۲. خلاصه اهم عملکرد اداره ایمنی و حریم راه‌ها در ۱۲ ماهه ۱۳۸۹

ردیف	شرح عملیات	واحد	مقدار
۱	برگزاری کلاس آموزشی، توجیهی در خصوص احاریم و علایم و تجهیزات ایمنی	مورد	۵
۲	مطالعه سیستم ارتباطی جهت ارتقا سیستم مخابراتی (بیسیم) و مطالعه و طراحی روشنایی معابر بطول ۳۰ کیلومتر	مورد	۲
۳	نگهداری حریم راه‌ها و منظر آرایه	کیلومتر	۴۸۶
۴	نصب پل عابر پیاده	دستگاه	۱

مأخذ: اداره کل راه و ترابری استان زنجان

بطور کلی انجام اقدامات فوق موجب شد تا اداره کل راه و ترابری استان زنجان در ارزیابی عملکرد دستگاهها در سال ۸۸ بین دستگاههای اجرایی (گروه زیر بنایی) رتبه دوم را به خود اختصاص دهد. بر اساس ارزیابی های به عمل آمده از عملکرد دستگاههای اجرایی استان در سال ۱۳۸۸ و بنا به گزارش معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی استانداری زنجان، اداره کل راه و ترابری استان زنجان بعد از شرکت سهامی برق منطقه ای زنجان رتبه دوم دستگاههای برتر جشنواره شهید رجایی را در گروه زیر بنایی به خود اختصاص داد. همچنین در بین ادارات شهرستانی اداره راه و ترابری شهرستان خدابنده، در بین دستگاههای شهرستانی مقام اول، و ادارات راه و ترابری شهرستانهای زنجان و ایجرود نیز مقام دوم را کسب کردند. بنابراین میتوان گفت، اداره کل راه و ترابری استان زنجان طی سال های برنامه سوم و چهارم عملکرد مثبتی از خود بر جای گذاشته است.

۵- تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدهای اشتغال در بخش‌های تحت تصدی و نظارت دستگاه به منظور تعیین مزیت‌های نسبی و رقابتی بخش‌های تولیدکننده کالاها و خدمات قابل مبادله در بازار

در این بخش قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای اشتغال مرتبط با اداره کل راه و ترابری استان زنجان مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۵-۱- نقاط قوت

• داشتن زیرساخت‌های فیزیکی

یکی از مهمترین مسائلی که در راه ترابری مطرح است، وجود خطوط راه آهن و راه‌های جاده‌ای است. بنابر آمار موجود طول خطوط راه آهن (اصلی، فرعی و صنعتی) استان ۲۲۶.۳۸ کیلومتر می‌باشد. همچنین طول جاده‌های استان ۱۶۲۰ کیلومتر و طول راه‌های روستایی استان ۳۹۹۸ کیلومتر است.

• دارا بودن سهم ۱۲ درصدی از آزادراه‌های کشور

استان زنجان با دارا بودن ۲۰۰ کیلومتر از آزادراه، ۱۲ درصد از کل آزادراه‌های کشور را به خود اختصاص داده است.

• سهم قابل ملاحظه بخش حمل و نقل از تولید ناخالص استان

بر اساس آمارهای موجود سهم حمل و نقل از تولید ناخالص داخلی استان ۳.۵۶ درصد محاسبه گردیده است. این رقم حاکی از نقشی است که حمل و نقل می‌تواند در تولید ناخالص داخلی استان ایفا نماید. لازم به ذکر است سهم بخش حمل و نقل جاده‌ای از تولید ناخالص داخلی استان ۳.۳۴ درصد است. در واقع بخش عمده‌ای از درآمدهای حمل و نقل استان به بخش جاده‌ای اختصاص دارد.

۵-۲- نقاط ضعف

• ناچیز بودن سهم کارمندان با مدارک تحصیلات تکمیلی

یکی از مهمترین مسائلی که در مورد هر نهادی و از جمله اداره کل راه و ترابری استان مطرح می‌شود کم و کیف نیروی انسانی است. بر اساس سالنامه آماری استان ۳۲ درصد از کارمندان سازمان دارای تحصیلات بالای دیپلم و ۶۸ درصد دارای مدرک دیپلم و کمتر از آن می‌باشند. این در حالی است که سهم کارمندان نهادهای دولتی دارای مدارک بالاتر از دیپلم در سطح استان ۶۴ درصد و مابقی آنها (۳۶ درصد) زیردیپلم و دیپلم است. به بیانی

بهبتر سهم نیروی انسانی با مدارک دانشگاهی اداره کل استان در مقایسه با سایر نهادهای دولتی استان کمتر است. ضمن اینکه سهم کارمندان کارشناسی ارشد سازمان ۲ درصد است که در مقایسه با مجموع نهادهای دولتی استان از رقم کمتری در زمینه تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) برخوردار است.

جدول ۱۳. توزیع نیروی انسانی اداره کل راه و ترابری بر حسب تحصیلات در سال ۱۳۸۸ واحد: درصد

موضوع	زیر دیپلم	دیپلم	فوق دیپلم	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری
اداره کل راه و ترابری	۴۹	۱۹	۱۰	۲۰	۲	۰
مجموع نهادهای دولتی	۱۹	۱۷	۱۹	۳۸	۴	۳

ماخذ: سالنامه آماری استانداری زنجان ۱۳۸۸

• نقش کمرنگ فرودگاه زنجان در حمل و نقل با تجاری یا بار همراه مسافر

بر اساس آمار موجود در سال ۱۳۸۷، میزان بار جابه‌جا شده از طریق پروازهای استان ۹۵ تن بوده است این در حالی است که بار جابه‌جا شده برای کل کشور در همین سال ۳۴ هزارتن می‌باشد. به بیانی بهتر بار جابه‌جا شده از طریق پروازهای هوایی در استان کمتر از ۰.۳ درصد از کل بارهای جابه‌جا شده را به خود اختصاص داده است. استان زنجان دارای فرودگاهی با استانداردهای مناسب است و امکان نشست و برخاست پروازهای داخلی و بین‌المللی را دارد. علی‌رغم اینکه استان از چنین مزیتی برخوردار است و حتی استان قزوین نیز فرودگاهی با این سطح از استاندارد ندارد ولی از این زیر ساخت استفاده نمی‌شود. از این فرودگاه فقط هفته‌ای دو مرتبه جهت پرواز زنجان - مشهد استفاده می‌شود و در مابقی ایام هفته ظرفیت فرودگاه بیکار است.

دلایل مختلفی برای این موضوع ذکر می‌شود. اول اینکه فاصله زنجان تا تهران و تبریز به عنوان مهمترین شهرهای مرتبط بسیار نزدیک است و به راحتی امکان استفاده از اتوبوس و قطار وجود دارد و دلیلی برای استفاده از هواپیما وجود ندارد. این استدلال نمی‌تواند درست باشد چون عین همین داستان در مورد اصفهان هم صادق است ولی پروازهای فرودگاه اصفهان به طور مرتب به شهرهای مختلف انجام می‌شود. دلیل دیگری که برای این موضوع اقامه می‌شود پایین بودن درآمد سرانه و حقوق و دستمزد مردم نسبت به استان‌های دیگر است. این موضوع تا حد زیادی درست است و درآمد سرانه مردم زنجان نسبت به متوسط کشوری کمتر است.

با این حال به نظر می‌رسد ظرفیت‌های بالقوه‌ای در استان وجود دارد که با بالفعل نمودن آنها می‌توان از ظرفیت فرودگاه استفاده کرد. برای مثال، مردم برای سفرهای زیارتی به سوریه و عربستان یا سفرهای تجاری - سیاحتی به ترکیه انگیزه دارند و معمولاً به چنین سفرهایی می‌روند ولی برای این منظور از فرودگاه تهران یا تبریز استفاده می‌کنند در حالی که می‌توان با شرکت‌های هواپیمایی برای یک بار نشست در زنجان یا در نظر گرفتن پروازهایی برای استان وارد مذاکره شد و بازار پروازهای داخلی و خارجی را احیا نمود.

اگر از زاویه صاحبان کسب و کار به مسأله بنگریم می‌توان نیازهای ایشان برای استفاده از فرودگاه را مورد توجه قرار داد. اگر مشخص باشد فعالان اقتصادی استان برای چه مقاصدی و در چه دوره‌های متناوبی نیاز به پروازهای هوایی دارند آنگاه می‌توان با شرکت‌های هوایی وارد مذاکره شده تا پروازهای خود را به استان برقرار نمایند. به هر حال، شرکت‌های هوایی منافع خود را در نظر می‌گیرند و زمانی حاضر به برقراری پرواز خواهند شد که پروازهای پیشنهادی منفعت ایشان را تأمین نماید. لذا پیشنهاد می‌شود اداره راه و ترابری استان در راستای تدوین برنامه توسعه حمل و نقل نسبت به برآورد تقاضای پروازهای هوایی، با توجه ویژه به تقاضای صاحبان کسب و کار، اقدام نماید و ضمن تشخیص مسیرهای سودآور، جهت جلب توجه شرکت‌های هوایی با ایشان وارد مذاکره گردد. در عین حال، نفس فعال کردن فرودگاه نباید هدف نهایی باشد چرا که اگر این موضوع نیاز صاحبان کسب و کار نباشد، فعال کردن فرودگاه نه تنها منجر به اشتغال نخواهد شد بلکه زمینه اتلاف منابع را فراهم می‌آورد.

• محدودیت توسعه و بازسازی ناوگان حمل و نقل

از جمله مسائلی که بخش ناوگان حمل و نقل با آن مواجه است فرسودگی آن در این بخش است عمر نسبتاً بالای ناوگان حمل و نقل سبب می‌شود که هزینه‌های بسیاری این بخش متحمل و در نتیجه کارایی مناسبی به همراه نداشته باشد.

• فقدان راه ریلی مرتبط با شهرک‌های صنعتی

هرچند خط راه آهن سراسری از این استان نیز عبور می‌کند اما خط آهن خطوط جانبی در استان و به ویژه به شهرک‌های صنعتی ندارد و این امر هزینه حمل را برای فعالین بخش تولید افزایش داده است.

۵-۳- فرصت‌ها

• واگذاری بخشی از فعالیت‌های تصدی‌گرایانه بخش حمل و نقل استان به بخش خصوصی

یکی از اهداف مهم سیاست‌های کلی اصل ۴۴ زمینه‌سازی برای ورود بخش خصوصی و تعاونی به فعالیت‌های سودآوری است که قبلاً در انحصار دولت بوده است. لذا اگر به درستی از ظرفیت این سیاست‌ها و قانون اجرای آن استفاده شود تقاضای سرمایه‌گذاری و به تبع آن تقاضای نیروی کار افزایش می‌یابد.

• قرار گرفتن در مسیر ترانزیت کالا و مسافر (کریدور شمال و جنوب)

استان زنجان از موقعیت مکانی و جغرافیایی ممتازی بهره مند است، این استان با توجه به استقرار در کریدور شمال- جنوب گلوگاه متصل کننده غرب و شمال غرب کشور با شمال با است، همچنین این استان در محدوده شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران واقع شده است. وجود این عوامل سبب می‌شود که بخش حمل و نقل از فرصت مناسبی برای جابه‌جایی مسافر و کالا برخوردار باشد.

۵-۴- تهدیدها

• وابستگی به تجهیزات و تکنولوژی خارجی

یکی از مهمترین مسایل در حمل و نقل کشور وابستگی کشور به ناوگان حمل و نقل، ماشین آلات مکانیزه و تهیه لوازم یدکی مربوط به آنها است. این امر با توجه به تشدید تحریم‌های بین‌المللی، دستیابی فعالان این امر را با مشکلات مضاعفی مواجه نموده است.

• عدم فرهنگ‌سازی و استقبال نامناسب از حمل و نقل هوایی و ریلی

یکی دیگر از مهمترین مسایلی که در حال حاضر در بخش حمل و نقل عمومی وجود دارد این است که بخش عمده‌ای از حمل و نقل کالا و مسافری به حمل و نقل جاده‌ای اختصاص دارد به گونه‌ای که بر اساس آمارهای موجود بیش از ۹۰ درصد کالاها و مسافری از طریق وسایل جاده‌ای انتقال می‌یابد. به بیانی بهتر سهم حمل و نقل ریلی و همچنین حمل و نقل هوایی بسیار ناچیز است.

• پراکندگی و کم جمعیت بودن بسیاری از روستاهای استان

فاصله زیاد و گستردگی روستاهای استان و همچنین کم جمعیت بودن برخی از روستاهای استان می‌تواند عرضه و تقاضای کالا و خدمات تولیدی را با مشکل مواجه سازد. این امر خود موجب می‌شود که بخش حمل و نقل نتواند از کارایی مناسبی برخوردار باشد.

۶- تعیین اهداف کمی دستگاه در دوران برنامه پنجم

با توجه به سند بخش حمل و نقل استان اهداف کمی که می‌توان برای این بخش در پایان برنامه پنجم ارایه کرد به شرح جدول زیر می‌باشد. آنچه بدیهی است شاخص‌های کلیدی بخش حمل و نقل شاخص‌هایی چون طول راه‌های جاده‌ای، طول خطوط اصلی ریکی، مسافران جاده‌ای، تعداد مسافران ریلی، تعداد مسافران هوایی و... است. افزایش طول راه‌های شریانی و حجم و تعداد بار و مسافر حمل شده تا پایان برنامه پنجم توسعه مطابق جدول ذیل می‌باشد:

جدول ۱۴. اهداف توسعه‌ای بخش حمل و نقل

پیش‌بینی سال ۱۳۹۴	وضعیت سال پایه		واحد اندازه‌گیری	شاخص‌های کلیدی توسعه
	مقدار	سال		
۱۰۵۰	۵۷۹	۱۳۸۷	کیلومتر	طول راه‌های شریانی جاده‌ای
۱۴۹۶	۱۰۴۰	۱۳۸۷	کیلومتر	طول راه‌های فرعی جاده‌ای
۸۲	۵۷	۱۳۸۷	درصد	نسبت طول راه‌های روستایی آسفالت به کل طول

				راه‌های روستایی استان
۲۶	۲۵	۱۳۸۷	کیلومتر بر صد کیلومتر مربع	تراکم راه‌های حوزه استحفاظی استان
۵/۵	۴/۱۲	۱۳۸۷	میلیون تن	کل بار حمل شده درون و برون استانی جاده‌ای
۳/۴	۲/۵۱	۱۳۸۷	میلیون نفر	مسافران جابه‌جا شده درون و برون استانی جاده‌ای
۱۲۷۰۰۰	۹۷۰	۱۳۸۷	نفر	تعداد مسافران هوایی
۲۲۲۵۹۵	۱۱۱۳۹۵	۱۳۸۷	هزارتن کیلومتر	سهم بار ریلی از کل بار حمل شده استان
۲۳۳۹	۱۱۶۹	۱۳۸۷	هزار نفر	تعداد مسافران ریلی از کل مسافران جابه‌جا شده استان
۴۰۰	۱۹۴	۱۳۸۷	کیلومتر	طول خطوط اصلی ریلی

مأخذ: سند برنامه راهبردی توسعه استان زنجان

همچنین دیگر اهداف کمی دستگاه در طول برنامه پنجم توسعه به تفکیک شهرستان‌ها به شرح جداول زیر

می‌باشند:

جدول ۱۵. برنامه ارتقا یافته راه‌ها به راه اصلی طی برنامه پنجم توسعه

شرح	نام محور	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	طول کلی هر محور	طول کلی هر شهرستان (کیلومتر)
زنجان	زنجان - دندی	۹	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۵۷	۱۴۳
	زنجان - منجیل	۱۵	۶	۶	۶	۵	۳۸	۷۴
	نیک پی - ماهنشان	۰	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۴۸	۰
ابه‌ر	ابه‌ر - قیدار	۰	۸	۸	۷	۷	۳۰	۶۰
	ابه‌ر - شمال	۰	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۴۴	۷۳
خرمدره	-	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۸۸
قیدار	ابه‌ر - قیدار	۰	۶	۸	۸	۸	۳۰	۰
	زرین آباد - گرماب	۰	۶	۸	۸	۸	۳۰	۰
طارم	زنجان - منجیل	۱۴	۱۷	۹	۹	۹	۵۸	۰
	پاوه رود طارم -	۰	۳	۴	۴	۴	۱۵	۰
	جعفرآباد خلخال	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ماهنشان	زنجان - دندی	۰	۱۱	۱۸	۱۸	۱۹	۶۶	۰
	نیک پی - ماهنشان	۰	۸	۴	۵	۵	۲۲	۰
ایچرود	-	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

مأخذ: اداره کل راه و ترابری استان زنجان

جدول ۱۶. برنامه ارتقا راه ها به بزرگراه در برنامه پنجم

نام شهرستان	نام محور	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	طول کلی هر محور (کیلومتر)	طول کلی هر شهرستان (کیلومتر)
زنجان	زنجان - فرودگاه	۱۰	۰	۰	۰	۰	۱۰	۲۱۵
	زنجان - بیجار	۵	۵	۵	۰	۰	۱۵	
	زنجان - تاکستان	۷	۷	۷	۷	۷	۳۵	
	زنجان - سرچم	۰	۲۰	۲۰	۱۹	۲۱	۸۰	
	زنجان - تهم	۲۱	۰	۰	۰	۰	۲۱	
	کمرندهای شهر زنجان	۰	۱۴	۱۴	۱۱	۱۵	۵۴	
ابهر	سلطانیه-قیدار-کیودر آهنگ	۰	۴	۳	۳	۰	۱۰	۷۵
	زنجان - تاکستان	۰	۱۷	۱۶	۱۶	۱۶	۶۵	
خرمدره	خرمدره	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
قیدار	سلطانیه-قیدار-کیودر آهنگ	۳	۱۵	۱۸.۵	۲۲.۵	۲۱	۸۰	۸۵.۵
	گرماب-کتله خور	۰	۳.۵	۲	۰	۰	۵.۵	
طارم	-	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ماهانشان	-	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایجرود	زنجان - بیجار	۰	۱۱.۵	۱۱	۱۸	۱۶.۵	۵۷	۵۷

مأخذ: اداره کل راه و ترابری استان زنجان

۷- راهبردهای اساسی اشتغال دستگاہ در دوران برنامه پنجم

بر اساس اهداف کمی بخش حمل و نقل در استان، راهبردهای زیر به طور غیرمستقیم موجبات افزایش اشتغال را

فراهم می‌آورند.

جذب نیروی انسانی بمنظور:

- ارتقای ایمنی حمل و نقل

○ ارتقاء کیفیت راه‌های استان

○ افزایش سهم حمل و نقل ریلی به عنوان حمل و نقل ایمن

○ آموزش و فرهنگ‌سازی

○ نوسازی ناوگان حمل و نقل

- استفاده حداکثر از اطلاعات هواشناسی در ایمنی حمل و نقل
- توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل
 - ارتقاء و توسعه شبکه ارتباطی زمینی (ریلی و جاده‌ای)
 - توسعه و تجهیز فرودگاه زنجان
 - توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل زمینی
 - تکمیل پوشش استان توسط انواع ایستگاه‌های هواشناسی
- اقتصاد حمل و نقل
 - کاهش مصرف سوخت با افزایش سهم حمل و نقل ریلی
 - کاهش زمان سفر با افزایش سهم حمل و نقل هوایی
 - استفاده حداکثر از ظرفیت بخش خصوصی
 - شناسایی منابع جدید درآمدی در بخش حمل و نقل
- افزایش کیفیت حمل و نقل
 - بهبود خدمات حمل و نقل
 - بهبود کنترل و نظارت

۸- سیاست‌ها و اقدامات اجرایی دستگاه برای پیشبرد اهداف توسعه اشتغال و سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم

۸-۱- اصلاح و توسعه شبکه راه‌های درون استان

طرح مسأله: استان زنجان دارای شبکه ارتباطی مناسبی با سایر استان‌های کشور است ولی راه‌های درون استانی دچار مشکلات عدیده‌ای است، به نحوی که شهرستان‌های مهمی چون طارم و ماهنشان با دشواری بسیار و با گذر از راه‌های پرخطر به مسیرهای ارتباطی اصلی راه می‌یابند و به نوعی محصور در شرایط جغرافیایی خود هستند. یکی از لوازم توسعه این مناطق اصلاح و توسعه شبکه‌های ارتباطی در درون استان است.

شرح سیاست: متصل نمودن مراکز تولید استان به راه‌های سراسری از لوازم توسعه ۴ شهرستان طارم، ماهنشان، خدابنده و ایجرود است. مسیر تهم- چورزق از جمله این راه‌ها است که در دست ساخت است. تأمین اعتبار برای تکمیل این راه و سایر راه‌های مهم در درون استان از لوازم توسعه کسب و کار در پهنه استان زنجان است.

اقدامات:

- ✓ اولویت‌بندی مسیرهای مواصلاتی حیاتی و شناسایی شده استان
- ✓ تأمین اعتبار لازم برای احداث و تکمیل راه‌ها
- ✓ استفاده از ابزارهای نوین تأمین مالی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های داخلی و خارجی تأمین مالی غیردولتی

۸-۲- توسعه شبکه ریلی در درون استان

طرح مسأله: شهرستان‌های زنجان، ابهر و خرمدره در مسیر راه‌آهن سراسری قرار دارند و سایر شهرستان‌های استان دسترسی ندارند. اما نه شهرستان‌های گروه اول و نه شهرستان‌های گروه دوم از این مزیت بهره‌مند نیستند چرا که شبکه ریلی در پهنه استان توسعه نیافته است و حتی شهرک‌های صنعتی استان به شبکه ریلی متصل نیستند و همین امر استفاده از مزیت مذکور را غیراقتصادی نموده است.

شرح سیاست: جهت استفاده از راه‌آهن سراسری و توسعه حمل و نقل کم هزینه ریلی باید مراکز تولید استان و از جمله شهرک‌های صنعتی در اسرع وقت به راه‌آهن دسترسی پیدا نمایند

اقدامات:

- ✓ برنامه‌ریزی برای توسعه شبکه ریلی در پهنه استان
- ✓ اتصال شهرک‌های صنعتی استان به شبکه ریلی

۸-۳- فعال‌سازی فرودگاه استان

طرح مسأله: استان دارای فرودگاهی با استانداردهای مناسب است و امکان نشست و برخاست پروازهای داخلی و بین‌المللی را دارد. علی‌رغم اینکه استان از چنین مزیتی برخوردار است و حتی استان قزوین نیز فرودگاهی با این سطح از استاندارد ندارد ولی از این زیر ساخت استفاده نمی‌شود. از این فرودگاه فقط هفته‌ای دو مرتبه جهت پرواز زنجان- مشهد استفاده می‌شود و در مابقی ایام هفته ظرفیت فرودگاه بیکار است.

شرح سیاست: فعال‌سازی فرودگاه برای سفرهای تجاری و زیارتی.

اقدامات:

- ✓ دریافت مجوز پروازهای زیارتی و عادی ملی و بین‌المللی
- ✓ برآورد تقاضای سفر در مسیرهای مختلف
- ✓ دعوت از شرکت‌های هوایی جهت وارد کردن زنجان در برنامه پروازهای خود در مسیرهای سودآور

۹- برنامه دستگاہ برای سازماندهی و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش عمومی، خصوصی و تعاونی

جدول زیر پروژه‌های استانی در دست اجرا را در بخش حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات نشان می‌دهد. بر طبق این جدول از مجموع ۱۳۹۸ پروژه استانی، ۶۶ طرح (۴.۲۷ درصد) مربوط به این بخش می‌باشد.

جدول ۱۷. پروژه‌های استانی در دست اجرا بر حسب فعالیت

ردیف	فعالیت	تعداد طرح‌ها	سهم
۱	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات	۶۶	۴.۲۷
	جمع	۱۳۹۸	۱۰۰

مأخذ: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

در جدول زیر نیز، سهم پروژه‌های استانی اداره کل راه و ترابری استان زنجان بیان شده است. ملاحظه می‌شود که ۸۸ طرح مربوط به اداره کل راه و ترابری استان زنجان می‌باشد که در شهرستان زنجان با ۱۹.۳۲ درصد سهم، بیشترین تعداد طرح این اداره وجود دارد. پس از شهرستان زنجان، شهرستان‌های طارم و خدابنده، در رتبه‌های دوم و سوم از این حیث جای گرفته‌اند.

جدول ۱۸. سهم پروژه‌های استانی اداره کل راه و ترابری

ردیف	شهرستان	تعداد طرح	سهم
۱	ابهر	۱۲	۱۳.۶۴
۲	ایجرود	۹	۱۰.۲۳
۳	خدابنده	۱۴	۱۵.۹۱
۴	خرمدره	۹	۱۰.۲۳
۵	زنجان	۱۷	۱۹.۳۲
۶	طارم	۱۶	۱۸.۱۸
۷	ماه‌نشان	۱۱	۱۲.۵۰
	جمع کل استان	۸۸	۱۰۰

مأخذ: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

مجموعه‌ای از اقدامات و برنامه‌های اداره کل راه و ترابری استان زنجان به شرح زیر می‌باشد:

- تهیه و نصب تابلوهای اطلاعاتی بزرگ و پیش‌آگاهی و هدایت مسیر
- نصب انواع تابلوهای اختطاری و انتظامی و اخباری و مسیر نما
- نصب چشم‌گربه‌ای جهت ایمن‌سازی نقاط پر حادثه و مدارس حاشیه راه
- خط کشی سرد معادل خط با عرض ۱۲ سانتی‌متر
- خط کشی دو جزئی بصورت خط نوشته و فلش و غیره
- احداث روشنایی معابر در محل تقاطع‌ها و پارکینگ‌های آزادراه‌ها
- نصب برج نوری در نقاط پر حادثه
- تهیه و نصب تابلوی VMS
- تهیه و نصب چراغهای چشمک زن سولار
- تعمیر و نصب و بازسازی قطعات گاردریل
- نصب نرده پل و احداث قرنیز برای پل‌های بزرگ و حادثه‌ساز
- نصب پل عابر پیاده
- تعیین تکلیف احاریم تملک نشده حد فاصل حریم قانونی مصوب و تملکی
- با توجه به مشکلات عدیده موجود در احاریم و نوار خدماتی ۳۰ متر پیشنهاد می‌گردد که فاصله نوار خدماتی از ۳۰ به ۱۵ یا ۱۰ متر کاهش یابد
- تهیه اسناد مناقصه بصورت تیپ جهت واگذاری صدور مجوز تأسیسات جانبی راه‌ها و کنترل ساخت و ساز توسط اداره کل ایمنی و حریم راه‌ها با استفاده از تجربیات استان‌های اقدام کننده

- ارتقاء واحد حقوقی این اداره کل به اداره حقوقی با توجه به مشکلات عدیده در خصوص حریم و ایجاد پست سازمانی حداقل یک نفر کارشناس حقوقی برای هر کدام از ادارات راه و ترابری شهرستان‌های تابعه
- تهیه نقشه GIS برای راه‌های شریانی در محدوده ۱۵۰ متری از آکس محورها برای سهولت تصمیم‌گیری صدور مجوز تأسیسات زیر بنایی و جانبی در راه‌ها
- توسعه سیستم ITS بتدریج در کلیه راه‌های مواصلاتی با اولویت محورهای پر ترافیک و حادثه خیز و تشکیل اتاق کنترل ترافیک و مانیتورینگ در ادارات شهرستان‌های تابعه در ادارات شهرستان‌های تابعه با توجه به تجربه مفید این اداره کل
- برنامه ریزی جهت جایگزینی تابلوهای هوشمند با پیام متغیر با تابلوهای موجود
- توسعه و تجهیز کلیه خودروها به دستگاه GPS جهت ناوبری
- تعیین تکلیف پرداخت هزینه برق مصرفی روشنایی‌های احداث شده در نقاط حساس و پرحادثه با توجه به رو به افزایش بودن روشنایی در محورها
- تامین اعتبار ویژه برای نصب پل عابر پیاده علی‌الخصوص در مناطق مسکونی واقع در حاشیه راه‌های شریانی و ایمن‌سازی مدارس حاشیه راه
- افزایش اعتبارات ایمنی تا حد امکان بدون محدودیت علی‌الخصوص در مبحث روشنایی
- برنامه ریزی جهت جایگزینی تابلوهای هوشمند با پیام متغیر با تابلوهای موجود
- صدور مجوز تأسیسات جانبی راه‌ها و کنترل ساخت و ساز به بخش خصوصی و تهیه اسناد مناقصه به صورت تیپ توسط اداره کل ایمنی راه‌ها و حریم
- تفکیک حفظ و نگهداری حریم از اداره ایمنی بصورت یک واحد مستقل یا زیر نظر اداره حقوقی

۱۰- برآورد سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای تحقق اهداف کمی دستگاه به تفکیک بخش‌های عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم برای فعالیت‌های تحت پوشش دستگاه

۱۰-۱- برآورد سرمایه‌گذاری در دوره برنامه پنجم توسعه

جهت برآورد سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم به سه شیوه عمل شد. ابتدا با استفاده از جدول داده ستانده سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای هر فرصت شغلی جدید در استان به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی محاسبه گردید و در مشاغل جدید مورد نیاز استان به تفکیک فعالیت‌ها ضرب شد. و به این ترتیب سرمایه‌گذاری استان محاسبه گردید

ولی نتایج دچار کم برآوردی بود و میزان آن با تولید ناخالص داخلی استان تطابق نداشت. در روش دوم از نسبت افزایش سرمایه به افزایش محصول (ICOR) استفاده گردید. نتایج این روش بهتر از روش اول بود و به نظر می‌رسید با سهم سرمایه‌گذاری در تولید ناخالص داخلی تطابق دارد. در روش سوم از نسبت سرمایه‌گذاری به تولید در بخش‌های مختلف در جدول داده ستانده استانی استفاده شد. در نهایت نتایج روش دوم مبنای تنظیم سند قرار گرفت چرا که هم با معیار سهم سرمایه‌گذاری در تولید ناخالص داخلی تطابق داشت و هم سهم بخش‌های مختلف از سرمایه‌گذاری استان منطقی بود.

پیش‌بینی می‌شود در دوره برنامه پنجم توسعه سرمایه‌گذاری در استان زنجان از 6856615 میلیون ریال در سال ۱۳۹۰ به 10285627 میلیون ریال در سال ۱۳۹۴ ارتقا یابد. در این دوره سرمایه‌گذاری در استان زنجان صورت گیرد. در واقع لازمه رشد ۸.۲ درصدی تحقق آن است که در این دوره مجموعاً 42405382 میلیون ریال سرمایه‌گذاری در استان انجام شود و در صورتی که تلاش لازم برای تحقق این میزان سرمایه‌گذاری صورت نپذیرد بیکاری در استان بش از ۷ درصد خواهد شد.

در فاصله سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ سهم بخش صنعت از سرمایه‌گذاری بیش از سایر بخش‌ها و بالغ بر 10337606 میلیون ریال است و ۲۴.۴ درصد از سرمایه‌گذاری استان به این بخش اختصاص خواهد یافت. واسطه‌گری مالی و عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه موتوری و کالاهای شخصی و خانگی به ترتیب با سهم‌هایی معادل ۱۷.۹ و ۱۳.۱ درصد در رتبه‌های بعدی سرمایه‌گذاری استان زنجان قرار می‌گیرند.

پیش‌بینی می‌شود کمترین سرمایه‌گذاری در شیلات انجام گیرد، به طوری که اعداد برآوردی نشان می‌دهد که این بخش در دوره برنامه پنجم در مجموع ۱۳۷۰۳ میلیون ریال سرمایه را جذب می‌کند. هتل و رستوران و مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کار و کسب از دیگر بخش‌هایی هستند که طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته کمترین سرمایه‌گذاری در آنها انجام می‌پذیرد.

جدول زیر مشخص می‌سازد که در بخش حمل و نقل در پایان سال ۱۳۹۴ به میزان 3409780 میلیون ریال سرمایه‌گذاری خواهد شد.

جدول ۱۹. پیش‌بینی سرمایه‌گذاری بر حسب فعالیت‌های عمده اقتصادی در دوران برنامه پنجم توسعه به قیمت ثابت سال ۱۳۸۶ (میلیون

ریال)

جمع برنامه پنجم	دوران برنامه پنجم ^۱					شرح
	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰	
4428514	1026638	950770	880504	815433	755170	کشاورزی، شکار و جنگلداری
13703	3023	2875	2734	2599	2472	شیلات
2054164	496913	449574	406745	367997	332935	استخراج معدن
10337606	2609087	2304849	2036085	1798661	1588924	صنعت- ساخت
1433987	332490	307894	285109	264010	244484	تامین برق، گاز و آب
921732	238277	207613	180895	157615	137331	ساختمان
5573552	1330906	1212780	1105139	1007055	917671	عمده‌فروشی، خرده‌فروشی، ...
106611	22809	22040	21295	20580	19887	هتل و رستوران
3409780	801143	736550	677161	622561	572365	حمل و نقل و انبارداری و ارتباطات
7572483	1883925	1677883	1494372	1330932	1185371	واسطه‌گری‌های مالی
233423	52093	49235	46536	43986	41572	مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کار و کسب
1001343	221547	210358	199731	189642	180065	اداره امور عمومی، ...
2754190	654191	597868	546402	499359	456369	آموزش
1757899	418656	382057	348656	318174	290357	بهداشت و مددکاری اجتماعی
806396	193928	176026	159776	145026	131640	سایر خدمات
42405382	10285627	9288371	8391141	7583629	6856615	جمع

مأخذ: محاسبات مشاور استانی

۱۰-۲- سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه پنجم استان به تفکیک بخش‌ها

با توجه به ارزیابی‌های کارشناسی، سرمایه‌گذاری مورد نیاز به تفکیک گروه‌های عمده فعالیت و به تفکیک بخش‌ها به شرح ذیل برآورد شده است. ملاحظه می‌شود که سهم بخش خصوصی از سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در صنعت حمل و نقل معادل ۲۸۹۸.۲ میلیارد ریال بوده که بیش از سرمایه‌گذاری در دیگر بخش‌هاست.

جدول ۲۰. سرمایه‌گذاری مورد نیاز در برنامه پنجم استان به تفکیک بخش‌ها به قیمت ثابت سال ۱۳۸۶ (میلیارد ریال)

توزیع سرمایه‌گذاری			کل سرمایه‌گذاری در دوران برنامه پنجم	گروه‌های عمده فعالیت
خصوصی	عمومی	تعاونی		
2898.3	170.5	341.0	۳۴۰۹.۸	حمل و نقل و انبارداری و ارتباطات
32513.5	4464.5	5427.4	۴۲۴۰۵.۴	جمع

مأخذ: محاسبات مشاور استانی

۱۱- تأمین منابع مالی برای سرمایه‌گذاری‌های بخش عمومی، خصوصی و تعاونی در دوران برنامه پنجم

به طور کلی تأمین منابع مالی این بخش جهت انجام سرمایه‌گذاری از محل بودجه ملی، بودجه استانی و درآمد اختصاصی دستگاه تأمین می‌شود.

۱۲- تعهدات دستگاه برای تسهیل ایجاد اشتغال و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش‌های خصوصی و تعاونی (با توجه به وظیفه هر دستگاه)

۱۲-۱- خصوصی‌سازی

از جمله مسائلی که طی سال‌های اخیر با توجه به اصل ۴۴ قانون اساسی مورد توجه قرار گرفته است واگذاری امور اقتصادی از نهاد عمومی دولت به بخش خصوصی است. در این راستا بخش حمل و نقل نیز از این امر مستثنی نبوده و فعالیت‌های که طی سال‌های گذشته توسط دولت اداره می‌شده، با توجه به اصل مذکور باید به بخش خصوصی واگذار شود. جدول زیر اقداماتی که توسط بخش خصوصی در طی برنامه پنجم قابلیت واگذاری را دارد به شرح زیر نشان می‌دهد.

جدول ۲۱. پیش‌بینی اقدامات مربوط به خصوصی‌سازی

عنوان	شاخص	واحد اندازه‌گیری	مقدار سال پایه	پیش‌بینی					
				۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	جمع سال‌های برنامه
واگذاری امور تصدی‌گرایانه در حمل و نقل ریلی	درصد واگن‌های واگذار شده	درصد	۵۰	۷.۵	۷.۵	۷.۵	۷.۵	۵	۳۲.۵
واگذاری کلیه واگن‌های باری به بخش خصوصی	درصد واگن‌های واگذار شده	درصد	۸۵	-	۵	۵	۵	-	۱۵
واگذاری کلیه واگن‌های مسافری به بخش خصوصی	درصد واگن‌های واگذار شده	درصد	۱۵	-	۱۰	۱۰	۱۰	۵	۴۰
حمایت و تقویت بخش خصوصی فعال در زمینه حمل و نقل زمینی	درصد مالکیت شرکت‌های بار و مسافر از ناوگان	درصد	۵	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۶۰
افزایش ناوگان ملکی شرکت‌های بار و مسافر	درصد مالکیت شرکت‌های بار و مسافر از ناوگان	درصد	۵	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۶۰
تشکیل خانه حمل و نقل	تعداد خانه حمل و نقل تشکیل شده	تعداد	۰	-	۱	-	-	۱	۲

ماخذ: سند راهبردی توسعه بخش حمل و نقل استان زنجان، معاونت برنامه‌ریزی و استانداری زنجان

۱۲-۲- سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیربنایی

جدول زیر پروژه‌های زیربنایی در امور حمل نقل را نشان می‌دهد. مهمترین اقداماتی که برای دوره برنامه پنجم در این بخش پیش‌بینی می‌شود دوخطه نمودن ریلی، احداث بزرگراه‌های شمالی و جنوبی و... است.

جدول ۲۲. پیش‌بینی اقدامات مربوط به سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیربنایی

عنوان	شاخص	واحد اندازه‌گیری	مقدار سال پایه	۱۳۸۹	پیش‌بینی					جمع سال‌های برنامه
					۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	
دوخطه نمودن ریلی استان	احداث خط آهن	کیلومتر	۰	-	۱۰۰	۱۰۰	-	-	-	۲۰۰
دوخطه نمودن راه آهن زنجان	احداث خط آهن	کیلومتر	۰	-	۱۰۰	۱۰۰	-	-	-	۲۰۰
ایجاد و توسعه ایستگاه‌ها	ایستگاه‌های توسعه داده شده	ایستگاه	۰	-	۲	۲	-	-	-	۲
توسعه ایستگاه زنجان	احداث ساختمان	مترمربع	-	-	-	-	-	۱۵۰۰	-	۱۵۰۰
توسعه ایستگاه خرمدره	احداث ساختمان	مترمربع	-	-	-	-	-	-	۱۰۰۰	۱۰۰۰
احداث راه‌های جدید	طول راه احداث شده	کیلومتر	۲۴۵۹	۲۱۰	۲۴۴	۲۱۹	۲۱۶	۲۱۶	۲۲۱	۱۱۱۶
احداث راه‌های شریانی	طول راه احداث شده	کیلومتر	۴۵	۵	۲۸	۱۶	۱۳	۱۳	۱۸	۸۸
احداث راه زنجان- فرودگاه	طول راه احداث شده	کیلومتر	۵	-	۲	۳	-	-	-	۵
احداث بزرگراه‌های شمالی و جنوبی زنجان	طول بزرگراه احداث شده	کیلومتر	-	-	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۵	۵۵
احداث راه‌های فرعی	طول راه فرعی احداث شده	کیلومتر	۴۰	۵	۱۶	۳	۳	۳	۳	۲۸
احداث راه فرعی تهم- چورزق	طول راه فرعی احداث شده	کیلومتر	۴۰	۵	۱۳	-	-	-	-	۱۳
احداث محور درام- هشیجین خلخال	طول راه فرعی احداث شده	کیلومتر	-	-	۳	۳	۳	۳	۳	۱۵
احداث راه‌های روستایی	طول راه روستایی احداث شده	کیلومتر	۲۳۷۴	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱۰۰۰
توسعه باند، ترمینال و افزایش توان عملیاتی فرودگاه	ارتقاء فرودگاه	درصد	-	۸	-	-	-	-	-	۱۰۰
توسعه و تجهیز باند	میزان توسعه و تجهیز باند	درصد	-	۸	۱۶	۸	۱۶	۳۲	۲۰	۱۰۰
افزایش طول باند از ۳۰۰۰ متر به ۳۷۰۰ متر و بالا بردن pcn باند مطابق با CAN هواپیمای پهن پیکر	طول باند افزایش یافته	متر	-	-	۷۰	۲۸۰	۱۴۰	۲۱۰	-	۷۰۰
توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل جاده‌ای	تعداد زیرساخت‌های احداث شده	تعداد	۳۵	۲	۳	۳	۵	۴	۸	۳۵
احداث پایانه‌های بار و مسافر در مراکز شهرستان‌ها	تعداد پایانه‌های بار و مسافر احداث شده	مورد	-	-	۱	۱	۱	۱	-	۴
ورود ناوگان مسافری پرسرعت	اختصاص قطار پرسرعت	دستگاه	۲	-	۱	۱	-	-	-	۲
افزایش قطارهای مسافری خودکشش با سرعت بالا	تعداد قطارهای افزایش یافته	رام	۲	-	-	-	-	۱	-	۱
راه‌انداز پایانه مسافربری در شهرهای زنجان، ماهنشان، آببر و دندی	پایانه مسافربری	مورد	-	-	۱	۱	۱	۱	-	۴

ماخذ: سند راهبردی توسعه بخش حمل و نقل استان زنجان، معاونت برنامه‌ریزی و استانداری زنجان

۱۲-۳- سرمایه‌گذاری مکمل

جدول زیر اقداماتی که به عنوان سرمایه‌گذاری مکمل در بخش حمل و نقل محسوب می‌شود، ارائه می‌دهد. توسعه و تجهیز باند، نصب چراغ باند و... از جمله این اقدامات است.

جدول ۲۳. پیش‌بینی اقدامات مربوط به سرمایه‌گذاری مکمل

عنوان	شاخص	واحد اندازه‌گیری	مقدار سال پایه	پیش‌بینی					جمع سال‌های برنامه	
				۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳		۱۳۹۴
بهبودی و آسفالت راه‌های روستایی	طول راه روستایی	کیلومتر	۲۳۷۴	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱۰۰۰
توسعه باند، ترمینا و افزایش توان عملیاتی فرودگاه	ارتقاء فرودگاه	درصد	۸	-	-	-	-	-	-	۱۰۰
توسعه و تجهیز باند	میزان توسعه و تجهیز باند	درصد	-	۸	۱۶	۸	۱۶	۳۲	۲۰	۱۰۰
نصب چراغ باند	ایجاد سیستم روشنایی	متر	-	۳۰۰	۶۰۰	۳۰۰	۶۰۰	۱۲۰۰	۷۰۰	۳۷۰۰
افزایش ظرفیت ترمینال به ۵ برابر فعلی و احداث ساختمان VIP	احداث و توسعه ساختمان	درصد	-	-	۱۰	۱۵	۴۰	۳۵	-	۱۰۰
افزایش ظرفیت ترمینال به ۵ برابر فعلی	احداث و توسعه ساختمان	درصد	-	-	۱۰	۲۰	۴۰	۳۰	-	۱۰۰
احداث ساختمان VIP	ساختمان احداث شده	درصد	-	-	۱۰	۲۰	۴۰	۳۰	-	۱۰۰
مجتمع‌های خدماتی رفاهی در محورهای اصلی استان	مجتمع‌های خدماتی رفاهی	تعداد	۱۰	۱	۱	۲	۱	۱	۱	۷
احداث مجتمع‌های خدماتی رفاهی در محورهای اصلی استان	مجتمع‌های خدماتی رفاهی	تعداد	۱۰	۱	۱	۲	۱	۱	۱	۷
توسعه و احداث راه‌آوردخانه‌های بین راهی	تعداد راه‌آوردخانه احداث شده	باب	۲۵	۱	۱	۱	۲	۲	۷	۱۴
احداث راه‌آوردخانه بین راهی	راه‌آوردخانه	باب	۲۵	-	۱	۱	۱	۲	۲	۷
احداث ایستگاه‌های هواشناسی	احداث ایستگاه	ایستگاه	-	۲	۳	۳	۳	۳	۲	۱۳
احداث ایستگاه‌های اصلی	احداث ایستگاه	ایستگاه	-	-	۱	۱	۱	۱	-	۳
احداث ایستگاه‌های هواشناسی خاص	احداث ایستگاه	ایستگاه	-	-	۱	-	-	-	-	۲
احداث ایستگاه سینوپتیک	احداث ایستگاه	ایستگاه	-	-	-	۱	-	-	-	۱
احداث ایستگاه‌های اتوماتیک	احداث ایستگاه	ایستگاه	-	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۱۰
احداث ایستگاه‌های اتوماتیک جاده‌ای	احداث ایستگاه	ایستگاه	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۵
احداث ایستگاه‌های اتوماتیک	احداث ایستگاه	ایستگاه	-	-	۱	۱	۱	۱	۱	۵
تغییر نوع انرژی مورد استفاده در قطارها	مسیر راه آهن برقی شده	کیلومتر	-	-	-	-	-	۱۹	-	۱۹
برقی کردن خطوط ریلی	مسیر راه آهن برقی شده	کیلومتر	-	-	-	-	-	۱۹	-	۱۹
برقی کردن مسیر راه آهن زنجان	مسیر راه آهن برقی شده	کیلومتر	-	-	-	-	-	۱۹	-	۱۹

۸۰۰	-	۸۰۰	-	-	-	-	-	متر	متراژ سکویهای ایجاد شده	ایجاد سکویهای دوم در طول ایستگاه‌ها
۵	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	تعداد	تعداد معادن و شهرک‌های صنعتی متصل به خطوط ریلی	اتصال ۵ شهرک صنعتی و معدنی به خطوط ریلی
۱	-	۱	-	-	-	-	-	دستگاه	تعداد سیستم‌های نصب شده	نصب سیستم‌های عیب یاب ناوگان ریلی
۲۰	-	۲۰	-	-	-	-	-	درصد	میزان تبدیل سیستم	تبدیل سیستم‌های علایم الکتریکی از RC به CTC
۴	۲	-	-	۱	-	۱	-	دستگاه	خرید تجهیزات آتش نشانی	تجهیز سیستم‌های پیشرفته آتش نشانی راه آهن زنجان
۳۰	۱۰	۱۰	۰	۵	۰	۵	-	درصد	درصد تجهیز راه‌های ریلی به تجهیزات ایمنی	تجهیز راه‌های ریلی به علایم و تجهیزات
۱۰۰	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۴	تعداد	تعداد تابلوهای نصب شده	نصب تابلوهای V.M.S و V.S.L به صورت الکترونیکی
۷۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	-	۵	درصد	درصد راه‌های تحت پوشش	نصب دروبین‌های کنترل هوشمند جاده‌ای در محورهای پراهمیت
۵۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	-	۱۰	درصد	نسبت طول راه‌های تجهیز شده به طول راه‌های مورد نیاز	ایجاد روشنایی و برج‌های نوری در گردنه‌ها و نقاط پر حادثه خیز و تقاطع‌های همسطح و غیرهمسطح و پارکینگ و آزادراه‌ها

ماخذ: سند راهبردی توسعه بخش حمل و نقل استان زنجان، معاونت برنامه‌ریزی و استانداری زنجان

۱۲-۴- وضع استاندارد برای محصولات

راه‌اندازی مراکز معاینه فنی و افزایش کنترل‌های جاده‌ای از جمله اقداماتی است که در زمره استاندارد برای بخش حمل نقل می‌توان محسوب نمود.

جدول ۲۴. پیش‌بینی اقدامات مربوط به وضع استاندارد برای محصولات

عنوان	شاخص	واحد اندازه‌گیری	مقدار سال پایه	پیش‌بینی					
				۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴
راه‌اندازی مراکز معاینه فنی	تعداد مرکز راه‌اندازی شده	مرکز	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
افزایش کنترل‌های جاده‌ای	تعداد محل استفاده از سیستم‌های کنترل هوشمند ترافیک	مورد	۲۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵
راه‌اندازی سیستم بارکد بارنامه‌ها	میزان راه‌اندازی سیستم	درصد	-	-	-	۱۰	۵	۵	۲۰

ماخذ: سند راهبردی توسعه بخش حمل و نقل استان زنجان، معاونت برنامه‌ریزی و استانداری زنجان

۱۲-۵- ساده‌سازی مقررات و تشریفات اداری

فروش اینترنتی بلیط از جمله مسایلی است که نقش مهمی در ساده‌سازی و کاهش تشریفات اداری دارد. بر این

اساس پیش‌بینی آن در طی برنامه پنجم به شرح جدول زیر می‌باشد.

جدول ۲۵. پیش‌بینی اقدامات مربوط به ساده‌سازی مقررات و تشریفات اداری

عنوان	شاخص	واحد اندازه‌گیری	مقدار سال پایه	پیش‌بینی					جمع سال‌های برنامه	
				۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳		۱۳۹۴
ارایه اینترنتی بلیط اتوبوس	میزان افزایش فروش بلیط اینترنتی	درصد	۵	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۵۰
افزایش دفاتر فروش بلیط	تعداد دفتر افزایش یافته	دفتر	۱۵	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۱۰

ماخذ: سند راهبردی توسعه بخش حمل و نقل استان زنجان، معاونت برنامه‌ریزی و استانداری زنجان